

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2013-2017) d. 28-04-2016

Mødedato Torsdag d. 28. april 2016 kl. 12:30

Mødested M5/Rådhuset

Mødedeltagere Allan Clifford Christensen, Martin Sanderhoff, Mads Panny, Johannes F. Vesterby, Claus Clausen, Flemming Gundersen, Anna Margrethe Engbæk Schmidt

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af projekt efter varmforsyningsloven for udnyttelse af overskudsvarme i Rødkærsbro	3
Proces for udarbejdelse og vedtagelse af Strategisk Energiplan for Viborg Kommune.....	5
Orientering om varmeplanlægning.....	8
Pavillon ved Bruunshåb Papfabrik.....	10
Støjvold og ridebane på Nørremøllevej Nord 42, Viborg.....	12
Modeller for eventuel ny organisering af Revas.....	14
Evalueringsrapport af miljøtilsynskampagnerne i 2015.....	16
Miljøtilsynskampagne 2016.....	18
Ny affaldsløsning i Midtbyen (bevilling).....	20
Anmodning om at Viborg Kommune undersøger miljøtilstanden i Sønder Mose.....	21
Viborgsøerne – rapport om miljøtilstand og indsatsmuligheder.....	23
Endelig godkendelse af tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014-2018.....	25
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2	26
Status for administration af jagtudlejningen på kommunens arealer.....	27
Daugbjerg Vandmølle - omløbsstryg.....	28
Udløb af påbud i separatvloakeringssager.....	29
Udlejningssejls i Gudenåsystemet fra 2017.....	31
Skitseprojekt for Søkorridor ved Viborg søerne.....	34
Status for håndtering af potentielle overtrædelser af naturbeskyttelseslovens § 3 anmeldt af Naturstyrelsen	37
Forslag til udmøntning af 2% rammebesparelse på Klima- og Miljøudvalgets driftsbudget.....	39
Reparation af ny cykelsti over dæmning syd for Sønder Sø i Viborg.....	41
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2016.....	42
Budgetstyrelse Klima- og Miljøudvalget.....	44
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget.....	45
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder i	46

Punkt 1: Godkendelse af projekt efter varmforsyningsloven for udnyttelse af overskudsvarme i Rødkærsbro

16/10380

Sagsfremstilling

Rødkærsbro Fjernvarme baserer i dag sin varmeproduktion på naturgas samt ca. 17 % med varme fra en biogasmotor. Varmeværket ønsker at supplere den nuværende varmeproduktion med spildvarme fra Rødkærsbro Mejeri for at sikre værkets varmepris fremover og ud fra en forventning om, at varmeproduktion baseret på naturgas skal udfases.

Rødkærsbro Fjernvarmeværk A.m.b.a. ansøger om at få godkendt et varmeprojekt efter bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen). Oversigtskort fremgår af bilag 1, og projektforslaget fremgår af bilag 2.

Projektforslaget omfatter etablering af anlæg til udnyttelse af overskudsvarme fra spildevand og biogasmotor på Arla Foods, Rødkærsbro Mejeri. Fremover vil varmeværkets varmeproduktionen kunne dækkes med 42 % fra spildevandsvarmepumpen og 39 % biogasmotoren hos Arla. Dermed falder varmeværkets naturgasforbrug med 96 %.

Projektforslaget omfatter etablering af en elektrisk spildevandsvarmepumpe på varmeværket med en varmeeffekt på 1,63 MW samt transmissionsledninger mellem mejeriet og varmeværket.

Den ene transmissionsledning skal levere lavtemperatur-varme til varmepumpen på varmeværket fra en varmeveksler på mejeriets spildevandsanlæg på Vindelsbækvej 14. Den anden transmissionsledning skal levere overskudsvarme til varmeværket fra en biogasmotor hos mejeriet på Århusvej 15.

Mejeriets biogasmotor indgår ikke i projektforslaget, da den har til hovedformål at levere procesenergi til virksomheden og dermed ikke er et kollektivt varmforsyningsanlæg i varmforsyningslovens forstand.

Anlægsomkostningerne er budgetteret til 15,84 mio. kr. Projektet har opnået tilskud fra Energistyrelsen på 2,4 mio. kr. og fra Region Midtjylland på 0,641 mio. kr., hvilket bringer Rødkærsbro Fjernvarmes investeringssum ned på 12,8 mio. kr.

Lovgrundlag

Projektets gennemførelse kræver godkendelse af Byrådet. Forinden Byrådet kan meddele godkendelse, skal Byrådet jf. projektbekendtgørelsen foretage en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af projektet. Byrådet skal ved vurderingen påse, at projektet er i overensstemmelse med varmforsyningsloven, herunder formålsbestemmelsen, samt at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.

Høring af berørte parter

Forvaltningen har i henhold til projektbekendtgørelsen foretaget en 4 ugers høring af HMN GasNet samt de grundejere, hvis ejendomme berøres af transmissionsledningerne. Hvis der ikke kan indgås en frivillig aftale med grundejerne om etablering af ledningerne, vil en godkendelse af projektforslaget give grundlag for ekspropriation, hvis det er af væsentlig betydning for etableringen af det godkendte anlæg.

Der er i høringsperioden kommet 1 høringssvar fra HMN GasNet om, at selskabet ikke har nogen bemærkninger til projektforslaget.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at projektforslaget opfylder betingelserne i projektbekendtgørelsen:

- Projektet er i overensstemmelse med varmforsyningslovens formålsbestemmelse.
- Projektet medfører et samfundsøkonomisk overskud på 20,61 mio. kr. over 20 år ved projektets gennemførelse sammenholdt med referencen, som er fortsat drift på varmeværkets eksisterende anlæg.

Beregningerne viser en positiv selskabsøkonomi med en nettobesparelse på 1,12 mio. kr. pr. år, hvilket giver en simpel tilbagebetalingstid på 5,8 år. Desuden medfører projektet, at de CO₂-ækvivalente emissioner reduceres med 2.435 ton pr. år.

I projektforslaget er der yderligere regnet på to alternative projekter med andre dimensioner på spildevandsvarmepumpen. Konsekvensberegningerne viser, at den i projektet valgte varmepumpe er dimensioneret, så den giver det største samfundsøkonomiske overskud. På den baggrund vurderer forvaltningen, at der er foretaget samfundsøkonomisk analyse af de relevante scenarier.

Økonomiske konsekvenser

Kommunen har mulighed for, men er ikke forpligtet til, at stille en garanti for en privat virksomheds optagelse af lån til etablering og drift af anlæg med henblik på produktion af varme til kollektiv varmforsyning. Rødkærsgade Fjernvarmeværk A.m.b.a. har endnu ikke ansøgt om en kommunegaranti til at optage lån i KommuneKredit. Det er normal procedure, at et varmeværk først søger om kommunegaranti, efter at projektet er godkendt efter varmforsyningsloven. Projektgodkendelsen forpligtiger ikke Kommunen til at stille en kommunegaranti. Udstedelse af en kommunegaranti kræver en særskilt politisk behandling, inden projektet igangsættes.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at udvalget godkender et projekt for anlæg til udnyttelse af overskudsvarme bestående af:

- elektrisk varmepumpe med en varmeeffekt på 1,63 MW på Rødkærsgade Fjernvarmeværk.
- varmevekslerstation ved Rødkærsgade Mejeris rensningsanlæg
- transmissionsledning mellem Rødkærsgade Mejeris rensningsanlæg og Rødkærsgade Fjernvarmeværk, og
- transmissionsledning mellem Rødkærsgade Mejeris biogasmotor og Rødkærsgade Fjernvarmeværk.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Forvaltningen oplyste, at anlægsomkostningerne er forøget fra 15,84 mio. kr. jf. projektforslaget til 17 mio. kr.

Indstillingen blev godkendt.

Anna Margrethe Engbæk Schmidt var fraværende.

Punkt 2: Proces for udarbejdelse og vedtagelse af Strategisk Energiplan for Viborg Kommune

12/48137

Sagsfremstilling

Baggrund

Ved en temadrøftelse vedr. budgetlægningen på Klima- og Miljøudvalgets møde den 11. april 2013 ([sag nr. 1](#)) besluttede udvalget, at der arbejdes videre med strategisk energiplanlægning.

På Klima- og Miljøudvalget møde den 8. januar 2015 ([sag nr. 4](#)) drøftede udvalget status for strategisk energiplanlægning.

Klima- og Miljøudvalget blev på mødet den 5. marts 2015 ([sag nr. 9](#)) orienteret om tidsplanen for en strategisk energiplan, og efterfølgende på møde den 26. marts 2015 ([sag nr. 5](#)) om status for Kommunens strategiske energiplanlægning, herunder om behov yderligere analyser af mulighederne for at etablere fjernvarmetransmissionsledninger til at fordele overskudsvarme i Viborg Kommune og omegn. Her besluttede udvalget, at der afholdes møde med varmeværkerne og Energi Viborg med henblik på afklaring af det videre arbejde med Strategisk Energiplan.

Udvalget fik oplæg om planlægning for vindmøller, solenergianlæg og biogasanlæg på et ekstraordinært temamøde den 24. september 2015 ([sag nr. 1](#)).

På udvalgets møde den 28. januar 2016 ([sag nr. 3](#)) tog udvalget overordnet stilling til planlægningen for nye vindmølleområder, idet udvalget besluttede, at forvaltningen arbejder videre med udgangspunkt i sagsbehandling af konkrete ansøgninger. På samme møde besluttede udvalget ([sag nr. 13](#)), at forvaltningen på kommende møde orienterer om varmeplanlægning (mulighed for at konvertere varmeværker fra naturgas til biobrændsel).

Status på planarbejdet

Forvaltningen arbejder med strategisk energiplanlægning efter et kommissorium, som blev formuleret sammen med Energi Viborg i juni 2013. Arbejdet koordineres i en arbejdsgruppe, hvor varmeværkerne i kommunen er repræsenterede. Kommissorium og organisering fremgår af bilag 1.

Der blev nedsat syv temagrupper på et fællesmøde i marts 2014, som primært udgøres af repræsentanter fra varmeværkerne. Temagrupperne har arbejdet med forskellige udviklingsmuligheder for fremtidig produktion og forsyning af henholdsvis el og varme og leverede deres input i foråret 2015. Temagruppernes indstillinger fremgår af bilag 2.

Efter det er blevet offentliggjort, at Apple etablerer et datacenter ved Foulum, besluttede arbejdsgruppen at få udarbejdet en analyse af fjernvarmenet til overskudsvarme i Viborg Kommune og omegn. På baggrund af tilbud fra tre rådgivningsfirmaer valgte arbejdsgruppen i november 2015, at Rambøll skal lave analysen. Analysen kommer til at indeholde kortlægning og prioritering af afsætningsmuligheder for overskudsvarme i Viborg Kommune, samt økonomiberegninger og følsomhedsanalyser. Der udarbejdes en robust implementeringsplan for, hvordan overskudsvarmen fra en etapevis udbygning af Apples datacenter mest hensigtsmæssigt og med mindst risiko for de involverede fjernvarmeselskaber eventuelt kan udnyttes. Der vil formentlig være tale om udnyttelse på kort sigt i det nære fjernvarmenet/område, og på længere sigt udbygning til større nabobyer/kommuner.

Analysen vil koste 235.000 kr., og omkostningerne fordeles med 1/4 til Viborg Kommune, 1/4 til Region Midtjylland, og det resterende fordeles på de deltagende varmeværker efter deres varmeproduktion. Alle varmeværkerne i kommunen deltager med undtagelse af værkerne i Klejtrup, Ulbjerg og Hvam-Gl. Hvam.

Det første møde mellem Rambøll og repræsentanter for varmeværkerne, Region Midtjylland og Viborg Kommune blev holdt den 4. februar 2016. Det står klart, at der er betydelig usikkerhed om, hvilken mængde overskudsvarme der vil kunne aftages fra Apple, samt hvornår, ved hvilken temperatur, og hvad varmeprisen bliver.

Ikke desto mindre fortsætter analysearbejdet med antagelser i beregningsforudsætningerne, da parterne bag analysen ønsker at danne et første overblik over, i hvilke fjernvarmebyer Apple-varmen kan være konkurrencedygtig med andre varmeprojekter.

Indtil videre har Rambøll kortlagt varmeværkernes eksisterende og planlagte anlæg samt virksomheder med overskudsvarme. Desuden er der lavet et første udkast til traceer for transmissionsledninger i Viborg Kommune, som skal indgå i analysen, hvilket fremgår af bilag 3. Såfremt der vil være stort potentiale for spildvarmeproduktion, analyseres muligheder for at afsætte varmen i Aarhus, Randers, Silkeborg og Herning kommuner.

Valg af temaer i en strategisk energiplan

Arbejdet med strategisk energiplanlægningen har indtil videre fokuseret på temaerne:

- Biogas, biomassevarmeanlæg og kildesorteret biomasse fra Revas
- Solvarmeanlæg og varmelagring
- Varmepumper, overskudsvarme og fjernkøling
- Vindmøller og solceller
- Distribution, lavtemperatur fjernvarme, energibesparelser
- Transmission, samkøring af fjernvarmenet og nærvarme
- Samarbejde mellem varmeværker

Dette fokus er primært på energiproduktion og -distribution og særligt på fjernvarme.

Der er ingen formelle krav til indholdet i en strategisk energiplan, men der kan hentes inspiration i vejledninger fra Energistyrelsen. Der er et overblik over, hvad en strategisk energiplan er og kan indeholde i bilag 4.

Som eksempel til inspiration fokuserer den tværkommunale strategiske energiplan 'midt.energistrategi' på de indsatsområder, hvor kommuner, region og de deltagende partnere har størst mulighed for at handle på kort og mellemlangt sigt:

- Vindkraft på land
- Biogas fra husdyrgødning
- Restbiomasser fra jordbrug og skovbrug
- Fremtidens fjernvarmeforsyning
- Energieffektive boliger og fritidshuse
- Energieffektive industrier og landbrug
- Grøn transport

Forslag til proces for udarbejdelse af en strategisk energiplan

Forvaltningen foreslår følgende proces:

Maj	Klima- og Miljøudvalget afholder møde med relevante interessenter (bl.a. varmeværker og øvrige energiselskaber). På mødet drøftes de input, temagrupperne har leveret til energiplanlægningen.
Maj	Klima- og Miljøudvalget tager stilling til, hvilke målsætninger der skal indgå ved udarbejdelse af en Strategisk Energiplan.
Juni	Analyse af fjernvarmenet til overskudsvarme i Viborg Kommune og omegn gøres færdig.
August	Resultaterne af analysen præsenteres for Klima- og Miljøudvalget. Foreløbige resultater fra analysen kan evt. præsenteres for udvalget i maj-juni.
September	Beslutning om indhold i en Strategisk Energiplan behandles Klima- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.
November	Udkast til forslag til Strategisk Energiplan behandles i Klima- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.
December-januar	Forslag til Strategisk Energiplan er i 8 ugers offentlig høring.
Forår 2017	Endelig vedtagelse af Strategisk Energiplan.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at udvalget tager stilling til hvilke temaer, der skal fokuseres på i en Strategisk Energiplan.

at udvalget godkender forslaget til proces for energiplanlægningen, som beskrevet i sagsfremstillingen.

at udvalget afholder møde om den strategiske energiplan med relevante interessenter (bl.a. varmegværker og øvrige energiselskaber). Mødet afholdes torsdag den 26. maj kl. 17-19, alternativt onsdag den 1. juni kl. 16-18

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

at der i en Strategisk Energiplan fokuseres særligt på temaerne konvertering fra gas, anvendelse af biomasse, herunder evt. egenproduktion af biomasse samt en vurdering af kommunens egen anvendelse af grøn energi,

at godkende forslaget til proces for energiplanlægningen, som beskrevet i sagsfremstillingen, og

at afholde møde om den strategiske energiplan med relevante interessenter (bl.a. varmegværker og øvrige energiselskaber). Mødet afholdes onsdag den 1. juni kl. 16-18.

Anna Margrethe Engbæk Schmidt var fraværende.

Bilag

Kommissorium og organisering

Input fra temagrupper

Ledningstraceer i fjernvarmeanalyse

Om muligt indhold i en strategisk energiplan

Punkt 3: Orientering om varmeplanlægning

12/48137

Sagsfremstilling

Baggrund

På Klima- og Miljøudvalgets møde den 28. januar 2016 ([sag nr. 13](#)) besluttede udvalget, at forvaltningen på kommende møde orienterer om varmeplanlægning (mulighed for at konvertere varmegærker fra naturgas til biobrændsel).

Generelt om varmeplanlægning

Efter varmeforsyningsloven skal Kommunen udføre en planlægning for varmeforsyningen i samarbejde med forsyningselskaber og andre berørte parter, bl.a. til brug for Kommunens behandling og godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg. Varmeforsyningsloven indeholder dog ingen krav om regelmæssig revision af varmeforsyningsplanlægningen. Det forudsættes imidlertid, at Kommunen til stadighed er i besiddelse af et vidensgrundlag, som sætter den i stand til på et tilstrækkeligt tidligt tidspunkt at vurdere behovet for nye varmeforsyningsprojekter med henblik på at søge disse iværksat.

Før 1990 var der krav om, at kommunerne skulle udarbejde varmeplaner, og der er således varmeplaner for de tidligere kommuner. Siden 1990 er varmeplanlægningen sket ved kommunalbestyrelsernes godkendelser af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg efter varmeforsyningsloven og bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen).

Ved Byrådets behandling af projektforslag for kollektive varmeforsyningsanlæg indgår der normalt energimæssige, samfundsøkonomiske og miljømæssige vurderinger af projektet, og Byrådet skal særligt påse, at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt. I praksis betyder det, at der til enhver projektgodkendelse foreligger samfundsøkonomiske beregninger i projektsøgningen. Selvom varmeplanlægningen sammenfattes i et plandokument, er Kommunens sagsbehandling under alle omstændigheder underlagt varmeforsyningslovens regler. En samlet varmeplan kan ikke erstatte projektgodkendelser.

Kommunens styringsværktøjer i varmeplanlægningen er beskrevet i bilag 1.

Viborg Kommunes varmeplanlægning

Varmeplanlægningen i Viborg Kommune sker bl.a. med afsæt i Kommunens klimastrategi, som blev vedtaget af Byrådet den 22. december 2009. Den fastlægger, at der arbejdes for:

- At der kan ske en udbygning af fjernvarmeforsyningen i hele kommunen.
- At der kan etableres CO₂-neutrale varmeplanlægning som f.eks. biogasanlæg, bio(kraft)varmeanlæg og slamforbrændingsanlæg samt geotermiske anlæg, hvis dette er en teknisk mulighed.

Desuden har planlægningen været baseret på en rapport med titlen "Fjernvarmenet Viborg Kommune", som de fleste af varmegærkerne i kommunen stod bag, og som blev forelagt Klima- og Miljøudvalget den 11. august 2011 ([sag nr. 125](#)). Hensigten med rapporten var at give forbrugerne, værkerne og politikerne grundlag for at beslutte, om og hvordan værkerne i fællesskab skal arbejde med mulighederne for at omstille den kollektive varmeforsyning i Viborg Kommune til næsten ren vedvarende energi.

Muligheder for at omstille varmeproduktionen til vedvarende energi

Varmegærkerne i Viborg Kommune er alle decentrale naturgasbaserede kraftvarmeanlæg. De er derfor omfattet af projektbekendtgørelsens regler om, at nye fjernvarmeproduktionsanlæg, som producerer ren varme (dvs. kedler), kun må fyre med brændslerne naturgas og mineralisk olie. Undtaget herfra er:

- Nye kraftvarmeanlæg (som producerer el og varme).
- Anlæg der ikke bruger brændsler. Det er f.eks. solvarme- og varmepumpeanlæg.
- Biomassekedler til forøgelse af varmeproduktionskapaciteten i det omfang, det er nødvendiggjort af et øget varmebehov, der ikke kan dækkes af den eksisterende produktionskapacitet. Altså anlæg der ikke fortrænger naturgas på eksisterende produktionsanlæg.
- Ulbjerg Kraftvarme, Hvam Gl. Hvam Kraftvarmegærk, Kølvrå Fjernvarmecentral og Stoholm Fjernvarmegærk, som er på en liste i projektbekendtgørelsen med udvalgte varmegærker, der må etablere 1 MW biomassekedler, som årligt må levere 8.000 MWh varme til fjernvarmenettet.

Status

Der er gang i en omstilling af fjernvarmeproduktionen, så den i mindre grad baseres på naturgas og i højere grad på vedvarende energi. Processen drives af, at varmeværkerne generelt ønsker at fremtidssikre deres anlæg, at formindske energiforsyningsafhængighed af fossile brændsler, og ikke mindst at sikre billige varmepriser til forbrugerne. Det bliver mere og mere aktuelt, da en støtteordning til elproduktion på decentrale kraftvarme-værker (også kaldet grundbeløbet) bortfalder med udgangen af 2018, hvilket vil give højere varmepriser ved fortsat drift på de naturgasbaserede kraft-varme-anlæg.

Kommunen har godkendt solvarmeprojekter i Karup, Frederiks, Løgstrup, Ørum, Hammershøj og Stoholm, hvoraf der indtil videre er solvarmeanlæg i drift i Karup og Frederiks. Jf. beregningerne i disse projektforslag vil solvarmeanlæggene i gennemsnit dække 23 % af varmforsyningen på disse varmeværker.

I 2012 godkendte Kommunen et projekt for udnyttelse af overskudsvarme fra Grundfos i Bjerringbro. Anlægget er i drift og dækker ca. 20 % af fjernvarmeforsyningen i Bjerringbro og forventes udvidet yderligere.

I Rødkærsbro er der et projektforslag under behandling for udnyttelse af overskudsvarme fra spildevand og biogasmotor på Arla Foods, Rødkærsbro Mejeri. Anlæggene vil samlet kunne dække 81 % af fjernvarmeforsyningen i Rødkærsbro.

Møldrup Varmeværk undersøger muligheden for at udnytte overskudsvarme fra Scanflavour A/S, hvilket antages at kunne dække 88 % af fjernvarmeforsyningen i Møldrup. Karup varmemærk undersøger muligheden for at udnytte overskudsvarme fra Karup Kartoffelmelsfabrik. Viborg Fjernvarme undersøger muligheden for at udnytte overskudsvarme fra Regionshospitalet Viborg og Genan A/S, og Energi Viborg Kraftvarme undersøger forskellige muligheder for biomasseanlæg, solvarmeanlæg og udnyttelse af overskudsvarme fra transformerstation Tjele.

Der arbejdes på at etablere biomassekedler på varmeværkerne i Ulbjerg, Hvam - Gl. Hvam, Kølvrå og Stoholm, som årligt må levere 8.000 MWh varme til fjernvarmenettet.

Desuden er varmeværkerne meget opmærksomme på et forventeligt enormt potentiale for at udnytte overskudsvarme fra Apples kommende datacenter. Indtil videre er forvaltningens bedste viden om potentialet, at det i en miljørapport oplyses, at projektet har et elforbrug på 4.483 TJ pr. år, hvilket svarer til ca. 0,7 procent af Danmarks energiforbrug i 2013. Til sammenligning var der et samlet elforbrug på 2.744 TJ i Viborg Kommune i 2013 jf. Kommunens energiregnskab. Hele elforbruget omdannes til varme, hvoraf det forventes, at en stor del kan genindvindes og udnyttes til fjernvarme vha. varmepumper og transmissionsledninger. Datacenteret er den primære grund til, at Viborg Kommune, Region Midtjylland og hovedparten af varmeværkerne i kommunen er gået sammen om at få udarbejdet en analyse af fjernvarmenet til overskudsvarme i Viborg Kommune og omegn.

Til analysen er der indsamlet data om varmeværkernes nuværende varmeproduktion og deres fremtidige forventede varmeproduktion, hvilket er fremstillet grafisk i bilag 2. Det bemærkes, at forvaltningen ikke har et fuldstændigt overblik over varmeværkernes planer og overvejelser.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at Klima- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Anna Margrethe Engbæk Schmidt var fraværende.

Bilag

Styringsværktøjer i varmeplanlægningen

Fjernvarmeproduktion i 2015 og 2020

Punkt 4: Pavillon ved Bruunshåb Papfabrik

16/4190

Sagsfremstilling

Bruunshåb Papfabrik har søgt om tilladelse til at opføre en pavillon ved fabrikken på Vinkelvej 93B. Beliggenheden er vist på oversigtskortet i bilag 1. Der ønskes opført en ca. 325 m² stor bygning som vist på bilag 2, 3 og 4.

Den eksisterende ca. 200 m² store lagerbygning på samme sted nedrives.

Det fremgår af ansøgningen, at bygningen skal anvendes i forbindelse med Papfabrikkens egne aktiviteter som et arbejdende museum, men også til undervisningsbrug for folkeskoler og gymnasier om Viborgs industrihistorie. Der etableres offentlig toiletter i bygningen, og der anlægges en offentlig tilgængelig og handicapvenlig terrasse mod søen. Der lægges i ansøgningen vægt på, at det er muligt at komme helt tæt på vandkanten uden at falde i vandet. Derfor er det nødvendigt med en terrasse og en repos, der går ud i vandet, og som giver muligheder for at inddrage vandet i aktiviteterne. Som eksempel nævnes events med fjernstyrede både.

Byrådet behandlede sagen på byrådsmødet den 16. december 2015 som en bevillingssag ([sag nr. 38](#)), og besluttede at give en anlægsbevilling til projektet på 2,75 mio. kr. Det ligger til grund for beslutningen, at bygningen kan bruges i forbindelse med udviklingen af projektet "Naturpark Viborg".

Forvaltningens bemærkninger

Lovgrundlag

Planloven

Bygningen ønskes opført i landzone og forudsætter derfor en tilladelse efter planlovens § 35 (landzonetilladelse). Kommunen skal endvidere vurdere, om projektet er lokalplanpligtigt, jvf. lovens § 13.

Naturbeskyttelsesloven

Bygningen ønskes placeret indenfor en søbeskyttelseslinie og forudsætter derfor en dispensation fra lovens § 16. Den del af terrasse og repos, der etableres i vandkanten, forudsætter endvidere en dispensation fra lovens § 3 om beskyttede naturtyper.

Kommuneplanen

Ejendommen er omfattet af en kommuneplanramme (Bruu.R4.01), der fastlægger anvendelse til "forlystelsesanlæg, oplevelsescentre, turistattraktioner mv. uden mulighed for overnatning".

Naboorientering

Naboerne er efter bestemmelsen i planlovens § 35 orienteret om ansøgningen. De to naboer syd for den ansøgte bygning gør indsigelse. Indsigelsen omhandler bl.a. øget trafik, reduceret udsigt, indblik i haven, faldende huspriser og indflydelse på dyrelivet. Indsigelsen ses i bilag 5.

Forvaltningens vurdering

Planloven

Der skal udarbejdes en lokalplan, før der gennemføres større bygge- og anlægsarbejder. Hvornår der er tale om et større projekt afhænger af projektets omfang set i relation til de eksisterende forhold i og omkring lokalplanområdet. Forvaltningen vurderer, at bygningen i denne sag ikke forudsætter en lokalplan, men alene en landzonetilladelse.

Formålet med landzonebestemmelsen er blandt andet at modvirke byspredning ved at hindre spredt og uplanlagt bebyggelse i landzone samt at sikre, at arealanvendelsen foregår i overensstemmelse med lands- og kommuneplanlægning. Herved varetages landskabelige, rekreative og øvrige interesser, der knytter sig til landzonen. I denne sag er det ansøgt i overensstemmelse med kommuneplanrammen, hvilket taler for en tilladelse.

Set i relation til formålet med landzonebestemmelserne vurderer forvaltningen, at argumenterne i naboernes indsigelse ikke kan tillægges nogen afgørende vægt.

Naturbeskyttelsesloven

Søbeskyttelseslinien

Bestemmelsen om søbeskyttelseslinier er en forbudsbestemmelse, hvorefter der ikke må bygges og foretages ændringer i terrænet. Efter vejledningen til loven lægges der ved administrationen vægt på omgivelsernes karakter, således at en uberørt søbred betinger en forholdsvis restriktiv praksis.

Som det ses på bilag 2, er der i denne sag tale om en lokalitet, hvor der i forvejen er bebyggelse ganske tæt på søen.

Der er praksis at tillade udskiftning af bebyggelse, såfremt det nye byggeri ikke ligger nærmere søbredden end det eksisterende og heller ikke er væsentligt større. I dette tilfælde er den nye bygning større end den eksisterende, og der bygges også en terrasse foran huset helt til søkanten. Dette er der ikke praksis for at dispensere til.

I overvejelserne om en dispensation bør der derfor indgå vurdering af præcedens.

I denne sag er der det særlige forhold, at formålet er naturformidling, og at bygningen får offentlig adgang.

Forvaltningen vurderer på den baggrund, at en dispensation ikke vil medføre en uacceptabel præcedens.

Beskyttet natur

Der er praksis for at tillade mindre broer og reposer i vandkanten af en sø, når der er tale om offentlighedens adgang. Det er dog en forudsætning, at der er tale om særlige naturværdier i det konkrete tilfælde. I dette tilfælde er søbræmmen i ringe til moderat naturtilstand, og søen er på det sted, hvor terrasse og repos ønskes placeret, i moderat naturtilstand og med stor vandudskiftning.

Derfor vurderer forvaltningen, at der kan meddeles en dispensation til den ansøgte placering af repos og terrasse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at der meddeles landzonetilladelse og dispensation til det ansøgte

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Indstillingen blev godkendt under forudsætning af, at forvaltningen også kan meddele tilladelse efter vandløbsloven.

Flemming Gundersen støtter ideen om en sådan bygning men undlader at stemme for den foreslåede løsning, da han finder, at bygningens placering og størrelse ikke er tilstrækkeligt belyst. Der burde være en visualisering af bygningen og omgivelser, og der bør ikke bygges ud i vandet.

Bilag

Oversigtskort

Beliggenhedsplan Bruunshåb

Facader Bruunshåb

Indretning

Indsigelse

Punkt 5: Støjvold og ridebane på Nørremøllevej Nord 42, Viborg

15/54724

Sagsfremstilling

Ejeren af landbrugsejendommen Nørremøllevej Nord 42 søger om tilladelse til terrænændringer og ændret arealanvendelse. Det ansøgte omfatter:

- en ca. 100 meter lang og 2 meter høj støjvold langs Nordre Ringvej
- terrænregulering af et 30 x 60 m stort areal til ridebane
- etablering af skråninger vest for ejendommens bygninger
- omlægning af haven nord for ejendommens bygninger med ny græsplæne og stensætning

Ejendommens beliggenhed er vist på bilag 1, og kortet fra ansøgningen ses i bilag 2.

Støjvolden er allerede anlagt. Der er således her tale om ansøgning om lovliggørelse.

Ansøger begrundet støjvolden med, at ejendommen er påvirket af kraftig støj fra ringvejen, og at dette er til stor gene i det daglige.

Der er tale om en relativ stor ridebane, og ansøger begrundet dette med, at familien udøver spring med store heste, hvilket kræver en bane af den ønskede størrelse. En typisk ridebane til dressur måler 20 x 40m.

Klima- og Miljøudvalget har tidligere på mødet den 29. oktober 2015 ([sag nr. 2](#)) givet tilladelse til terrænændringer på ejendommen, bl.a. til en ridebane på 20 x 40 m.

Forvaltningens bemærkninger

Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Det ansøgte kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16 om åbeskyttelseslinier, dog bortset fra den vestlige del af støjvolden, som ligger uden for åbeskyttelseslinien, jf. kortet i bilag 1.

Planloven

Ridebanen og hele støjvolden er ændringer i arealanvendelsen og kræver derfor landzonetilladelse efter planlovens § 35.

Forvaltningens vurdering

Naturbeskyttelsesloven

Bestemmelsen om åbeskyttelseslinier er en forbudsbestemmelse, hvorefter der ikke må foretages ændringer i terrænet. Kommunen kan dispensere. Efter vejledningen til loven lægges der ved administrationen vægt på omgivelsernes karakter, således at en uberørt ådal betinger en forholdsvis restriktiv praksis.

I dette tilfælde foretages den væsentlige del af terrænreguleringen bag ved eksisterende bygninger i forhold til åen og langs en større vej. Der er således ikke tale om en uberørt ådal.

Ridebanen sænkes i terræn og bliver derfor ikke blive synlig i omgivelserne. Støjvolden har en højde på 2 meter, og er således en relativ lav støjvold. Terrænændringerne ved omlægning af haven er under 1 meter og således beskedne.

De nævnte forhold kan tale for en dispensation, idet det er Kommunens praksis at dispensere til terrænændringer i et vist omfang, når disse foretages bag ved eksisterende bygninger.

Planloven

Det er praksis at give landzonetilladelse til en støjvold langs en befærdet vej, hvis volden ikke medfører en uacceptabel påvirkning af landskabet.

Det er ligeledes praksis at give landzonetilladelse til en ridebane, hvis banen placeres i nærheden af ejendommens bygninger, såfremt der ikke opsættes lysmaster ved banen, og såfremt placeringen ikke medfører en uacceptabel påvirkning af landskabet.

I dette tilfælde er ridebanen og støjvolden placeret i et område, der er omfattet af kommuneplanens retningslinie 11 om værdifulde landskaber. Her må der ikke tillades anlægsarbejder, hvis dette indebærer en forringelse af de landskabelige værdier.

Da ridebanen vil ligge lavt i terræn, og da støjvolden er af en relativ beskeden højde, vurderer forvaltningen, at der ikke bliver tale om en væsentlig forringelse af de landskabelige værdier.

Det er forvaltningens samlede vurdering, at der kan meddeles dispensation og tilladelse til det ansøgte, såfremt der ikke opsættes master ved ridebanen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at der meddeles dispensation fra åbeskyttelseslinien og landzonetilladelse til det ansøgte

at der stilles vilkår om, at der ikke må opsættes master ved ridebanen

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Indstillingen blev godkendt.

Flemming Gundersen kunne ikke medvirke til beslutningen og begærede sagen i Byrådet.

Anna Margrethe Engbæk Schmidt var fraværende.

Bilag

Nørremøllevej 42 - oversigtskort

Nørremøllevej 42 ansøgning

Punkt 6: Modeller for eventuel ny organisering af Revas

14/78482

Sagsfremstilling

Bestyrelsen i Energi Viborg A/S rettede i december 2014 henvendelse til Viborg Kommune med forslag om, at mulighederne for at sammenlægge kommunens affaldsaktiviteter med kommunens øvrige forsyningsområder blev undersøgt.

Henvendelsen blev behandlet på Klima- og Miljøudvalget den 29. januar 2015 ([sag nr. 9](#)), hvor det blev besluttet at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

”at Forvaltningen udarbejder et oplæg til politisk stillingtagen ud fra tre modeller:

- fortsat tilknytning til den kommunale forvaltning*
- selvstændigt kommunalt §60 selskab*
- som en del af Energi Viborg”*

Indstillingen blev godkendt på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 18. februar 2015 ([sag nr. 17](#)), og der blev nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra forvaltningen, Revas og Energi Viborg A/S.

Arbejdsgruppen har udarbejdet den som **bilag 1** vedlagte rapport ”Fremtidig organisatorisk placering af driftsopgaverne på affaldsområdet”.

I rapporten beskrives bl.a.:

- Affaldsområdet generelt (side 3-5)
- Driftsopgaver - Nuværende opgavevaretagelse (side 5-7)
- Myndighedsopgaver - Nuværende opgavevaretagelse (side 7-9)
- Opgavevaretagelse i regi af et kommunalt ejet aktieselskab (side 9-15)
- Opgavevaretagelse i et § 60 selskab (side 16)
- Fordele og ulemper ved forskellige modeller for fremtidig organisering (side 16-19).

Arbejdsgruppen har i rapporten beskrevet nedenstående 4 mulige modeller for organisering:

1. Fortsat tilknytning til den kommunale forvaltning
2. Kommunalt § 60-fællesskab
3. Selvstændigt 100% kommunalt ejet aktieselskab
4. Selvstændigt 100% kommunalt ejet aktieselskab som en del af Energi Viborg A/S.

Forvaltningen vurderer de 4 modeller således:

Model 1 – Fortsat tilknytning til den kommunale forvaltning

Der er et sikkert samspil mellem drift og myndighed, og Byrådet har direkte styring af opgaveløsningen via budgetter og beslutninger. Der er mulighed for et tæt samarbejde med andre sektorområder i kommunen. Modsat kan der være længere sagsgange i kommunen, og der kan være risiko for nedtoning af affaldsområdet i en stor kommunal organisation og teoretisk set en risiko for sammenblanding af myndighed og drift.

Model 2 – Affaldsområdet i et § 60-fællesskab

Der vil være mulighed for at opnå stordriftsfordele i et §60-fællesskab. Modellen åbner mulighed for en hurtig og effektiv driftsorganisation med korte beslutningsveje og en dedikeret bestyrelse, der har fokus på driften. Der kan være langt mellem myndighed og drift, kompetence/viden mistes i kommunen, ligesom Byrådet skal afgive kompetence til § 60-fællesskabet og har således ikke direkte styring over løsning af driftsopgaverne.

Model 3 – Affaldsområdet i et selvstændigt kommunalt ejet aktieselskab

Der er mulighed for en dedikeret bestyrelse med fokus på selskabet, da den kun skal beskæftige sig med affaldsområdet. Modellen vil være kendetegnet af en enkel struktur og kort beslutningsvej. Selskabet vil være enkeltstående uden tilknytning til Byrådet og forvaltningen eller den eksisterende aktieselskabsstruktur i kommunen med deraf forbundne omkostninger og risiko for manglende sammenhængskraft og helhedstænkning. Selskabet er skattepligtigt.

Model 4 – Affaldsområdet i et kommunalt ejet aktieselskab som en del af Energi Viborg A/S

Der er mulighed for driftsmæssig synergieffekt ved at være en del af en større driftsorganisation. Forsyningsområdet vil i denne model fremstå som en helhed og kan brandes som sådan. Også her er selskabet skattepligtigt, men samtidig er

der mulighed for koncernintern sambeskatning i holdingselskabet. Teoretisk set kan der være risiko for nedtoning af affaldsområdet, der i givet fald vil indgå som ét af en række datterselskaber i Energi Viborg A/S. Afstand til forvaltning og Byråd kræver smidigt samarbejde mellem kommunen og selskabet.

Sammenfattende vurdering

Det vurderes, at organisering af affaldsopgaverne i et § 60-fællesskab (**model 2**) er den mindst interessante model, da Byrådet afgiver kompetence, og der vil være stor afstand mellem Byrådet og selskabet. Hertil kommer den praktiske udfordring: om der er et § 60-fællesskab at træde ind i, og om fællesskabet kan og vil varetage den pågældende opgave.

I forhold til de to modeller, hvor affaldsområdet udskilles i aktieselskabsform (**model 3 og 4**), vurderes aktieselskabsmodellen i holdingstruktur samlet set mest interessant, da kommunens driftsområder samles under én hat, og da der her er mulighed for at opnå synergieffekter.

Det centrale spørgsmål er, hvorvidt man vurderer, om de driftsmæssige og ledelsesmæssige gevinster ved en selskabsudskillelse er substantielle. Er det ikke tilfældet, taler det med vægt for at opretholde aktiviteterne i kommunalt regi (**model 1**).

Rapporten har været forelagt til drøftelse i relevante FAG- og Fælles-MED i Teknik & Miljø, ligesom rapporten forventes forelagt for Bestyrelsen i Energi Viborg A/S den 2. maj 2016.

Udtalelse af 21. april 2016 fra Revas og Byggeri & Miljø vedlægges som bilag 2.

Indstilling

Direktøren for Teknik- & Miljø foreslår,

at Klima- og Miljøudvalget på baggrund af en drøftelse af rapporten kommer med indstilling til Byrådet om den fremtidige model for organisering af affaldsområdet.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at der på nuværende tidspunkt ikke er grund til at ændre det organisatoriske tilhørsforhold, idet Regeringens lovgivning på affaldsområdet afventes.

Udvalget ønsker en proces om de fremtidige udfordringer i affaldssektoren.

Bilag

RAPPORT - Fremtidig organisatoriskplacering af driftsopgaverne på affaldsområdet

Bemærkninger fra Revas og Byggeri & Miljø

Punkt 7: Evaluering af miljøtilsynskampagnerne i 2015

15/9279

Sagsfremstilling

I henhold til Miljøtilsynsbekendtgørelsen af 2-12-2015 er det et krav, at kommunerne skal gennemføre to årlige tilsynskampagner. Kampagnerne skal målrettes industrivirksomheder og husdyrbrug. Kommunen skal opstille mål for indsatsen og vurdere effekten af kampagnerne.

Den samlede konklusion af indsatsen i forbindelse med tilsynskampagnerne, herunder mål og effekter, skal offentliggøres digitalt en gang om året.

Klima- og Miljøudvalget godkendte den 30. april 2015 nedenstående kampagnetemaer og kampagnemål for 2015 ([sag nr. 11](#)).

Kampagnetemaer 2015

Kampagnetemaerne i 2015 var:

for Industriområdet - Genbrug og bortskaffelse af træpaller

- Temaet skal øge genanvendelsen af træpaller (dele heraf) samt minimere antallet af sager med ulovligt oplag og afbrænding af træpaller.

for Landbrugsområdet – Tilsyn med miljøforhold for gødningsopbevaringsanlæg

- Temaet skal understøtte Viborg Kommunes bestræbelser på at sikre grundvand, overfladevand og sårbar natur mod miljøbelastning ved at øge fokus på de miljømæssige bestemmelser for gødningsopbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning

Kampagnemål

Kampagnemålene var følgende:

Industri

- Der iværksættes en informationskampagne omkring genbrug og bortskaffelse af træpaller

Landbrug

- Der gennemføres kampagnetilsyn (360 gr. check) på 26 ejendomme, hvor forhold omkring gyllebeholder blev håndhævet i forbindelse med miljøtilsynet i 2014.
- For husdyrbrugene omfattet af kampagnetilsynene forventes det, at miljøforholdene er i overensstemmelse med miljøkravene til gødningsopbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning eller håndtering af flydende husdyrgødning.

Gennemførelse af kampagnerne

Industri

- Der udarbejdes informationsmateriale samt en pressemeddelelse i samarbejde med Kommunikationsafdelingen.
- Der fremsendes informationsmateriale til en udvalgt gruppe virksomheder.

Landbrug

- Skriftligt vejledningsmateriale om korrekte miljøforhold for gødningsopbevaringsanlæg og håndtering af husdyrgødning offentliggøres på hjemmesiden og fremsendes sammen med varslingsbrevet om kampagnetilsyn til de berørte husdyrbrug.
- Kampagnetilsynet gennemføres hos de 26 husdyrbrug, der modtog indskærpelser på gødningsopbevaringsanlæg i 2014.
- Data opsamles og analyseres.

Evaluering

Kampagnemålene i 2015 er nået ved,

Industri

Der er udarbejdet et informationsbrev om genanvendelse og bortskaffelse af træpaller, som blev sendt ud til alle tilsynspligtige virksomheder (ca. 550) i efteråret 2015. Informationsbrevet er vedlagt i bilag 1. Ved efterfølgende miljøtilsyn er der fulgt op på informationsbrevet, og der er blevet modtaget mange positive tilbagemeldinger.

I forlængelse af udsendelse af informationsbrevet blev en pressemeddelelse bragt i Viborg Stifts Folkeblad den 24. november 2015 (bilag 2).

Der har været en dialog med Erhvervsrådet omkring udarbejdelsen af informationsmaterialet, da Erhvervsrådet har en tættere kontakt med de ikke-tilsynspligtige virksomheder. Informationsbrevet er derfor blevet offentliggjort i Erhvervsrådets nyhedsbrev (den 2. december 2015).

Som opfølgning på informationsbrevet, er der udarbejdet en folder omkring håndtering af paller (jf. bilag 3). Folderen vil blive delt ud ved de kommende miljøtilsyn.

Landbrug

Informationsmateriale om forhold ved gyllebeholdere, der er underlagt regelsættet i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, blev sendt ud til de landmænd, der har fået gennemført et kampagnetilsyn (jf. bilag 4). Herudover har forvaltningen benyttet informationsmaterialet ved en del øvrige tilsyn, og det er gjort tilgængeligt på Viborg Kommunes hjemmeside. Ved kampagnetilsynene er landmændene blevet spurgt, om de har læst materialet, samt om der er et ønske om, at Kommunen formidler regelsæt på denne måde. Ca. 75 % havde læst det udsendte materiale inden tilsynet, og flere ønskede mere information af samme slags. Til sammenligning havde ca. 55 % læst kampagnematerialet i 2014.

Af de 20 gennemførte tilsyn har der i 9 tilfælde været behov for yderligere håndhævelse. I 2 tilfælde var der tale om gentagelse af samme forhold som blev indskærpet i 2014 (jf. bilag 5).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at resultatet og evalueringen af tilsynskamperne i 2015 godkendes og offentliggøres på Kommunens hjemmeside.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Indstillingen blev godkendt.

Bilag

Informationsbrev om træpaller

Artikel i Viborg Stifts Folkeblad om træpaller

Træpallefolder

Folder om gyllebeholderens drift og indretning

Resultat af Tilsynskampagne for landbrug 2015

Punkt 8: Miljøtilsynskampagne 2016

16/8873

Sagsfremstilling

Miljøtilsynsbekendtgørelsen indeholder krav om, at kommunerne skal gennemføre to årlige tilsynskampaner for virksomheder og landbrug. Kommunen skal opstille mål for indsatsen og vurdere effekten af kampanerne. Den samlede konklusion af indsatsen i forbindelse med tilsynskampanerne, herunder mål og effekter, skal offentliggøres digitalt en gang om året.

I 2016 foreslås følgende temaer og kampagnemål.

Fastsættelse af kampagnetemaer 2016

Tema for Industriområdet – Store olietanke

Olietanke, som er større end 6.000 liter, skal i henhold til olietankbekendtgørelsen underkastes løbende inspektioner for at afsløre eventuel utætheder eller afsløre tanke som risikerer at blive utætte.

Temaet skal understøtte Viborg Kommunes bestræbelser på at sikre jord og grundvand mod olieforureninger fra utætte olietanke.

Tema for Landbrugsområdet – Husdyrgødning opbevaret i markstak

Viborg Kommune får hvert år henvendelser om husdyrgødning i markstakke (dybstrøelse/kompost), som ikke er neddækket eller placeret efter reglerne. For at imødegå problematikken vurderer forvaltningen, at en miljøtilsynskampagne er en god mulighed for at komme næste års henvendelser i forkøbet.

Kampagnen på landbrugsområdet strækker sig over to tempi:

- I andet halvår af 2016 udsendes informationsmateriale omhandlende håndtering af kompost i markstak. Informationsmaterialet vil blive sendt til relevante husdyrbrug.
- Udsendelsen af materiale følges op efterfølgende i 2016. Her vil udvalgte landbrugere blive spurgt ind til, om de har læst informationsmaterialet, samt om de finder materialet nyttigt og relevant.

Temaet skal understøtte Viborg Kommunes bestræbelser på at sikre grundvand, overfladevand og sårbar natur mod miljøbelastning ved at øge fokus på de miljømæssige bestemmelser for opbevaring af husdyrgødning i markstak.

Kampagnemål

Industri

At gennemføre et tilsyn med samtlige store olietanke, som er etableret på de virksomheder, som Kommunen skal føre miljøtilsyn med. Tilsynet skal klarlægge, om de store olietanke underkastes den inspektion, som de skal i henhold til bekendtgørelsens krav.

Landbrug

- I forbindelse med kampagnen undersøger forvaltningen hvor stor del af landbrugerne, som har læst det tilsendte informationsmateriale. Forvaltningen vil foreslå har fastsat en succesrate på 80 %. Denne rate er foreslået på baggrund af de to foregående års kampaner.
- Målet med kampagnen er at få færre henvendelser om uoverdækkede markstakke m.v., og på længere sigt et fald i behovet for håndhævelse ved de ordinære miljøtilsyn.
- Kampagnen iværksættes ligeledes for at imødegå de tilkendegivelser, som flere landmænd gav udtryk for ved sidste års kampagne. Her var der ønske om, at kommunen udsender konkret og målrettet information om reglerne på miljøområdet.

Gennemførelse af kampanerne

Landbrug

- Skriftligt vejledningsmateriale om korrekte miljøforhold for opbevaring af husdyrgødning i markstak offentliggøres på Kommunens hjemmeside og fremsendes til ca. 500 husdyrbrug med kvæg, blandet dyrehold og fjerkræ.
- Kampagnetilsynet gennemføres som stikprøvekontrol hos 20-30 af de husdyrbrug, der har fået tilsendt informationsmaterialet.
- Data opsamles og analyseres.

Industri

Der føres tilsyn med samtlige store olieranke over 6.000 liter, som er etableret på de tilsynspligtige virksomheder. Det vurderes at dreje sig om 40-50 virksomheder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at de to kampagnetemaer godkendes, og forvaltningen gennemfører tilsynskampagner for de to temaer i 2016, som beskrevet i dagsordenen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Indstillingen blev godkendt.

Punkt 9: Ny affaldsløsning i Midtbyen (bevilling)

16/19774

Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget behandlede på sit møde den 17. marts 2016 sag vedr. Plan for nye affaldsløsninger i Viborg Midtby ([sag nr. 3](#)), hvor forskellige modeller for affaldsløsningen blev drøftet. På mødet vedtog udvalget:

"Indstillingen blev godkendt med en model bestående af 15 placeringer, hvoraf 8 af placeringerne er i standardudgaven, og 7 er i standardudgave med tombak-plader."

For at realisere den godkendte løsningsmodel skal der frigives midler svarende til i alt 3.620.000 kr. jf. økonomioversigt i vedlagte bilag 1.

Klima- og Miljøudvalget godkendte ligeledes på sit møde den 17. marts 2016 tidsplan for udførelse af arbejdet (se bilag 2). Ifølge tidsplanen skal projekterings- og monteringsarbejdet ske i perioden medio til ultimo 2016, hvilket er de omkostningstunge poster i budgettet.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget stramninger omkring anlægsinvesteringer i 2017-2018, som medfører, at anlægsrammen inden for udvalgets eget område ikke må udvides. Derfor foreslås, at processen fremrykkes, så den gennemføres i 2016.

Når der er frigivet midler, kan proces vedr. borgerinddragelse og projektering mv. fortsætte som planlagt.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 3.620.000 kr. til kontoen "Affaldsløsning i Midtbyen" med rådighed i 2016, og

at anlægsudgiften på 3.620.000 kr. finansieres af kassebeholdningen

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 3.620.000 kr. til kontoen "Affaldsløsning i Midtbyen" med rådighed i 2016, og

at anlægsudgiften på 3.620.000 kr. finansieres af kassebeholdningen

Bilag

Økonomi vedr. ny affaldsløsning i Midtbyen

Tidsplan for nye affaldsløsninger i Viborg Midtby

Punkt 10: Anmodning om at Viborg Kommune undersøger miljøtilstanden i Søndre Mose

15/47016

Sagsfremstilling

Kommunen har modtaget en henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforening, Afdeling Viborg, om at foretage supplerende undersøgelser af årsagen til den forringede miljøkvalitet i Søndre Mose. Henvendelsen inkl. fotos og kort er vedlagt som bilag 1.

Baggrund

Søndre Mose ligger syd for Viborg Sønderløse. Bilag 2 viser Sdr. Moses placering. Mosen består af tre selvstændige bassiner, som er indbydes forbundet via rør. Mod nordøst ligger "Den runde mose", som ligger ved bebyggelsen Mosevænget. Syd for banedæmningen ligger "Teglårdsmosen" (Staalings Mose), som er det største af bassinerne. Nord for banedæmningen ligger "Søgårdsmosen" (Gartnerimosen) ud mod Sønderløsevej, hvorfra der er åbent afløb til Sønderløse.

I 1997-1998 blev der gennemført et kommunalt naturgenopretningsprojekt i Søndre Mose. Tidligere var mosens afløb rørlagt ned til Søndermølle Å. I stedet blev der etableret et afløb direkte ud i Sønderløse og vandstanden i mosen blev hævet. I den forbindelse blev udgåede træer og buske fjernet. Det var forventningen, at passagemuligheden for fisk til og fra Sønderløse ville medføre en naturforbedring.

Fugle

De seneste ca. 10 år er der kommet flere fugle til moseområdet, især ved Søgårdsmosen, hvor der er etableret en hættemågekoloni. Antallet af fugle i kolonien har været stigende i perioden.

Ud over at fuglene bidrager til næringsstofbelastningen af moserne, giver hættemågekolonien anledning til støjgener for de omkringboende. Viborg Kommune har tidligere fået henvendelser, om der kunne gøres noget for at fjerne gener fra mågekolonien. Forvaltningen har svaret, at der ikke er oplagte løsningsmuligheder, da hættemågen er en beskyttet art. Ifølge Naturstyrelsen er der ikke umiddelbart grundlag for at flytte mågerne pga. støjgener. Høgedrager og andre fugleafskrækningsordninger må imidlertid godt bruges uden for yngletiden.

Vandkvalitet

De senere år har Viborg Kommune også modtaget henvendelser om dårlig vandkvalitet i Søgårdsmosen. Angående vandkvalitet i moserne er det Naturstyrelsen, som undersøger tilstand og fastsætter indsatsbehov. Så det er ikke en kommunal opgave at sikre god vandkvalitet i mosen.

Forvaltningen har også fået henvendelser om, at vandudvekslingen mellem de forskellige mosebassiner ikke fungerer hensigtsmæssigt. Kommunen har undersøgt sagen. Senest har et sammenbrud af dæmningen mellem Teglårdsmosen og Gartnerimosen vist, at der er behov for en nærmere udredning af vandudvekslingen mellem bassinerne. Den beskadigede dæmning er under udbedring.

Henvendelse fra DN

I 2015 rettede Danmarks Naturfredningsforening, Afdeling Viborg, henvendelse til Viborg Kommune i sagen. DN påpegede, at hættemågekolonien antageligvis er årsag til den tiltagende forurening af Søgårdsmosen. På den baggrund ønskede DN, at Kommunen gør noget aktivt ved problemet. Forvaltningen svarer igen, at der ikke er en "nem" løsning på problemstillingen.

Møde med interessenter

Efterfølgende har forvaltningen i februar 2016 afholdt et møde med DN om problemstillingen. Ved mødet deltog også repræsentanter fra Dansk Ornitologisk Forening (Afdeling Viborg), Viborg Fiskeriforening, Naturstyrelsen, Ringkøbing samt interesserede lokale lodsejere. Referat fra mødet er vedlagt som bilag 3.

Ved mødet forklarede Naturstyrelsens repræsentant, at der i sommerhalvåret 2016 vil blive udtaget prøver m.v. som led i Naturstyrelsens overvågning af Søndre Mose. Tilsynet vil dog kun omfatte Teglårdsmosen, idet overvågningen kun omfatter søer og moser større end 5 hektar. De øvrige bassiner, herunder Søgårdsmosen, er under 5 hektar, og her kommer Naturstyrelsen ikke, og her er den miljøforbedrende indsats alene baseret på regulering efter den generelle lovgivning. Det betyder, at tilsynsresultaterne ikke er et udtryk for miljøtilstanden i Søgårdsmosen, hvor hættemågekolonien ligger. Fra de fremmødte blev der spurgt til, om Naturstyrelsen kan udvide prøvetagningen til at omfatte Søgårdsmosen i 2016. Naturstyrelsens repræsentant svarede afkræftende til dette, idet mosen ikke opfylder Naturstyrelsens kriterier for at udtage prøver.

Ved mødet tilkendegav de fremmødte interesseorganisationer og lokale lodsejere, at de ønsker, at Viborg Kommune undersøger miljøtilstanden i Søgårdsmosen samtidig med Naturstyrelsens overvågning af Teglgårdsmosen i 2016. Forvaltningen svarede, at det ikke umiddelbart er en kommunal opgave, idet det er Naturstyrelsen, som undersøger tilstand og fastsætter indsatsbehov for vandområder. Hvis Kommunen modtager en konkret henvendelse om at undersøge miljøtilstanden i Gartnerimosen, vil det være op til Klima- og Miljøudvalget at tage stilling til henvendelsen.

Forvaltningens bemærkninger

Som nævnt er undersøgelse af vandkvalitet ikke umiddelbart en kommunal opgave, idet det er Naturstyrelsen, som undersøger tilstand og fastsætter indsatsbehov for vandområder. Naturstyrelsens overvågning vil dog ikke afklare problemstillingen i Søgårdsmosen.

Forvaltningen er enig med DN i, at det er fornuftigt at få undersøgt, hvad der er skyld i den dårlige vandkvalitet i Gartnerimosen, bl.a. fordi moseområdet ligger inden for Viborg Naturpark samt tæt på nyetablerede og kommende byområder (Arnbjerg). Når problemstillingen er afdækket, kan man så begynde at diskutere løsningsmuligheder. Det vil desuden også være hensigtsmæssigt at få afdækket problemstillingen med vandudvekslingen mellem bassinerne nærmere, da Kommunen har modtaget henvendelser om dårlig vandaflledning fra flere af mosebassinerne.

Det kan imidlertid blive vanskeligt at afhjælpe problemet med dårlig vandkvalitet, hvis en nærmere undersøgelse viser, at en stor hættemågebestand er årsagen. Det er heller ikke en udvej at flytte mågekolonien til andre dele af mosen.

En undersøgelse af miljøtilstanden i Søgårdsmosen samtidig med Naturstyrelsens overvågning af Teglgårdsmosen vil bestå af udtagning af vandprøver 5-6 gange samt en besigtigelse af vegetation m.v. Natur og Vand kan selv udføre størstedelen af opgaven. Tidsforbruget til prøvetagning, besigtigelse samt databearbejdning m.v. anslås til 65 timer. Dertil kommer en udgift på anslået 35.000 kr. til laboratorieanalyser og konsulentbistand til udredning af vandudvekslingen mellem de forskellige bassiner.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

at forvaltningen undersøger miljøtilstanden i Søgårdsmosen som beskrevet i sagsfremstillingen

at forvaltningen får afdækket problemstillingen med vandudvekslingen mellem bassinerne nærmere

at udgifter til laboratorieanalyser og konsulentbistand kan afholdes fra driftskontoen ”restaurering af søer”, hvor der i 2016 er et rådighedsbeløb på 545.000 kr.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Indstillingen blev godkendt.

Bilag

Henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforening, Afdeling Viborg

Oversigtskort der viser Søndre Moses placering

Referat fra møde om Søndre Mose den 29. februar 2016

Punkt 11: Viborgsøerne – rapport om miljøtilstand og indsatsmuligheder

14/63069

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i bl.a. de måleresultater, der opsamles i forbindelse med iltilførslen til Viborg Nørresø, har forvaltningen fået udarbejdet en rapport, der beskriver og vurderer udvikling og status for miljøtilstanden i Viborgsøerne (Nørresø og Søndersø). Desuden kommer rapporten med forslag og ideer til, hvordan søernes miljøtilstand kan forbedres.

Baggrunden for rapporten er, dels at søerne ikke opfylder miljømålet fastsat i statens vandplan, dels et ønske om at forbedre søernes vandkvalitet, for derigennem at forbedre grundlaget for den rekreative anvendelse af søerne.

Rapporten skal danne baggrund for det fremadrettede arbejde med at forbedre søernes miljøtilstand.

Status og udvikling

Hverken Nørresø eller Søndersø opfylder miljømålet om ”god økologisk tilstand”, som er fastsat i statens vandplaner. Miljøtilstanden er imidlertid over en lang årrække forbedret som følge af mindre fosfortilførsel til søerne. Især er spildevandstilførslen til søerne reduceret markant.

Fosfor er ofte det næringsstof, som betyder mest for algevæksten i danske søer. Når en sø tilføres for meget fosfor, øges produktionen af planktonalger i søen. Store mængder fosfor giver anledning til kraftig algevækst og uklart vand, der påvirker det naturlige dyre- og planteliv i negativ retning. Kraftig algevækst medfører også forringede betingelser for den rekreative anvendelse af søerne, da vandet, ud over den uklare farve, kan blive plumret og ildelugtende.

Fosforkoncentrationen er væsentligt lavere i Nørresø end i Søndersø, og tilsvarende er miljøtilstanden væsentlig bedre i Nørresø end i Søndersø. Nørresø er i lange perioder relativt klarvandet og har en forholdsvis god bestand af fisk og udbredelse af undervandsplanter og dermed en vandkvalitet, der i et vist omfang tilgodeser badning og andre rekreative anvendelsesmuligheder.

Søndersø er derimod i lange perioder uklar og grøn af alger, hvilket også afspejles i en stor bestand af ”skidtfisk” (bl.a. skaller og brasen) og dårlig udbredelse af undervandsplanter. En væsentlig årsag til den dårlige miljøtilstand i Søndersø er frigivelse af ophobet fosfor, fra tidligere årtiers forurening, fra søbunden.

De seneste 10 år har tilførslen af fosfor imidlertid ikke ændret sig væsentligt, og fosforindholdet i søerne er stort set uændret.

Indsatsbehov

Som en del af rapporten er indsatsbehovet for hvor meget fosfor, der skal fjernes for at få opfyldt målsætningen om god økologisk tilstand, beregnet. I beregningerne indgår data fra Naturstyrelsens overvågning samt data fra Viborg Kommunes eget tilsyn med søerne.

Beregninger viser, at fosfortilførslen til Nørresø skal reduceres med 450 kg P/år for at sikre målopfyldelse. Denne beregning er baseret på den faktiske tilførsel til søen og er ikke korrigeret for en fremtidig forbedring med en ligevægtstilstand i Loldrup Sø og Rødding Sø. Forudsat Loldrup Sø og Rødding Sø kommer i ligevægt med den eksterne tilførsel, vil fosfortilførslen til Viborgsøerne kun skulle reduceres med 217 kg P/år for at opnå målopfyldelse.

Beregningerne er foretaget som anvist i Naturstyrelsens nyeste beregningsgrundlag. Resultater viser et noget mindre indsatsbehov end de tal, der fremgår vandplan 2009-2015. Forskellen kan skyldes, at rapportens beregninger bygger på et større og nyere talmateriale inkl. Kommunens eget datamateriale. Naturstyrelsen er blevet hørt vedrørende rapportens beregninger og er enig i beregningsmetoden.

Hvis Nørresø kommer i ligevægt med den målsatte eksterne fosfortilførsel og har opnået den forventede lavere fosforkoncentration i søvandet, vurderes det i rapporten, at Søndersø også vil kunne leve op til kravene til målopfyldelse. Rapporten konkluderer derfor ligesom vandplan 2009-2015, at der ikke er behov for en yderligere indsats i oplandet til Søndersø.

For begge søer gælder dog, at søernes tilstand vil blive forbedret gradvist, når den eksterne fosfortilførsel er reduceret. Det skyldes især intern fosforbelastning fra søbunden. Forbedringerne vil derfor først slå fuldt igennem efter en længere årrække.

Forslag og ideer til forbedringer

Af rapporten fremgår, at Viborgsøerne vil kunne opnå god miljøtilstand ved indgreb overfor fosforkilder i oplandet til Nørresø.

Fosforindsatsen i søoplande er generelt udfordret af mangel på omkostningseffektive virkemidler. Generelt er indgreb i det åbne land mere omkostningseffektive end indgreb overfor regnbetingede udledninger i kloakerede områder.

Det vil imidlertid være vanskeligt at gennemføre hele indsatsen ved en indsats over fosforbidraget fra det åbne land alene. Derfor bør en indsats i det åbne land kombineres med tiltag overfor regnbetingede udledninger af spildevand (RBU) til Viborgsøerne.

I deloplandet til Loldrup Sø anbefales følgende tiltag, der kan reducere tabet af fosfor fra landbrugsarealer og andre diffuse kilder:

- Etablering af minivådområder på dræn til fjernelse af fosfor og kvælstof.
- Etablering af randzoner langs vandløb på landbrugsarealer, hvor der er risiko for erosion og dermed tab af fosfor.
- Udtagning af landbrugsjorde på vandløbsnære arealer.

I det øvrige opland til Viborgsøerne anbefaler rapporten følgende tiltag, der kan reducere udledningen af fosfor fra spildevand. Fokus bør især være på udledninger af spildevand til Nørresø, idet det vil gavne både Nørresø og Søndersø:

- Lokal nedsivning af tagvand.
- Yderligere rensning af udløb fra rensedamme.
- Flytte udledning af regnvand fra Viborg by til Søndermølle Å nedstrøms Viborg Søndersø.

Som supplement til indsatser i oplandet anbefaler rapporten restaureringstiltag i Loldrup Sø (og evt. Rødding Sø) med henblik på hurtigere målopfyldelse i søen og en lavere fosforkoncentration i Nørremølle Å nedstrøms søen. Restaureringsindsatsen skal foregå ved gentagne opfiskninger af skidtfisk.

Endelig foreslår rapporten, at der iværksættes en kontrol af iltningsanlægget i Nørresø, hvor anlæggets effekt undersøges, og/eller forsøg med ophør af iltning i Nørresø iværksættes i nogle år med opfølgende overvågning af vandkvaliteten.

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen vurderer, at der som opfølgning på rapporten kan iværksættes en kommunalt finansieret forundersøgelse, der afdækker konkrete indsatsmuligheder og effekten heraf. Alternativt kan Kommunen vælge at afvente, at Viborgsøerne udpeges til en indsats i vandplanregi. Der er uvist, hvordan og hvornår en vandplanindsats vil blive aktuel.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

at udvalget drøfter rapporten og tager orienteringen til efterretning

at udvalget tager stilling til, om forvaltningen skal arbejde videre med at iværksætte en forundersøgelse af konkrete indsatsmuligheder

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning og besluttede,

at forvaltningen arbejder videre med at iværksætte en forundersøgelse af konkrete indsatsmuligheder

Bilag

Rapport om miljøtilstand og indsatsmuligheder i Viborgsøerne

Punkt 12: Endelig godkendelse af tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014-2018

15/55033

Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget behandlede planforslaget den 7. januar 2016 ([sag nr. 8](#)), med henblik på offentlig høring.

Planforslaget fremlægges nu som (endeligt) forslag til ”Tillæg nr. 6 Spildevandsplan 2014-2018 for Viborg Kommune”.

Baggrunden for udarbejdelse af tillægget til spildevandsplanen er, at det for en række fælleskloakerede kloakoplande er vurderet, at der er behov for renovering af det eksisterende kloaksystem, og i den forbindelse ønskes oplandene omlagt fra fælles- til separatkloak.

Oversigtskort fremgår af bilag 1. Tillæg med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via dette link: [Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014 – 2018](#). Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Offentlig høring

Der er ikke modtaget høringssvar til planforslaget.

Forvaltningens vurdering

Tillægget er det juridiske grundlag for:

- At de planlagte oplande kan omlægges fra fælles- til separatkloak.
- At grundejerne i de planlagte oplande kan påbydes at omlægge kloakken på egen grund fra fælles- til separatkloak.
- At de nødvendige spildevandsanlæg jævnfør planforslaget kan etableres.

Forvaltningen vurderer, at omlægningen fra fælles- til separatkloak af de planlagte kloakoplande er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014-2018 vedtages som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014-2018 vedtages som forelagt.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014-2018

Punkt 13: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014-2018

16/18400

Sagsfremstilling

Energi Viborg Vand A/S (EVV) har anmodet Byrådet om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014 – 2018 for Viborg Kommune. Tillægget vedrører omlægning fra fælles- til separatkloak.

Baggrund

For at realisere planlagte spildevandsanlæg ønsker EVV at erhverve arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014-2018. EVV ønsker som udgangspunkt at erhverve de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Forvaltningens bemærkninger

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne påregnes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, såfremt en frivillig aftale ikke indgås.

For at disse to betingelser er opfyldt på aftaletidspunktet, har EVV anmodet om, at Byrådet træffer principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014 – 2018.

Anlægsprojekter og berørte arealer fremgår af vedtaget Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014 – 2018 for Viborg Kommune.

Ekspropriation af arealer til spildevandsanlæg gennemføres i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kap. 8 og i overensstemmelse med proceduren i Lov om offentlige veje.

Forvaltningens vurdering

Etablering af de planlagte spildevandsanlæg er en forudsætning for, at indholdet i Tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2014 - 2018 kan realiseres.

Alternativ til en overordnet principbeslutning om ekspropriationshensigt vil være, at ekspropriationshensigten vedtages for de enkelte anlægsprojekter i spildevandsplanen. En overordnet principbeslutning om ekspropriationshensigt vil forenkle arbejdsgangen ved indgåelse af frivillige aftaler samt mindske antallet af sager, der skal forelægges Byrådet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 6 Spildevandsplan 2014 - 2018 for Viborg Kommune, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 6 Spildevandsplan 2014 - 2018 for Viborg Kommune, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Punkt 14: Status for administration af jagtudlejningen på kommunens arealer

14/11418

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlem Allan Clifford Christensen har anmodet om at få et punkt på dagsorden om den kommunale jagtudlejning.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at udvalget drøfter sagen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Punkt 15: Daugbjerg Vandmølle - omløbsstryg

14/22091

Sagsfremstilling

På mødet i Klima- og Miljøudvalget den 29. januar 2015, ([sag nr. 1](#)) blev det besluttet, at forvaltningen skulle få udarbejdet detailprojektering af faunapassage ved Daugbjerg Vandmølle for kommunale midler. Selve anlægsarbejdet skulle søges finansieret for statslige midler, da spærringen var udpeget som mulig indsats i udkast til Vandområdeplan 2015-2021.

Det var på daværende tidspunkt forventet, at Vandområdeplan 2015-21 ville blive vedtaget, således at faunapassagen ved Daugbjerg Vandmølle kunne søges etableret i 2016.

På nuværende tidspunkt afventer vedtagelsen af vandområdeplan 2015-21 et større arbejde med kvalificering af, hvilke vandløb der skal være omfattet af planen. Derfor er det usikkert, hvornår indsatserne, der bliver omfattet af planen, kan søges realiseret.

Baggrund

Der blev givet tilladelse til vandindvinding og opsætning af Daugbjerg vandmølle 14. maj 2014. Initiativgruppen bag Daugbjerg Vandmølle påbegyndte reetableringen af Vandmøllen i september 2014, og vandmøllen blev indviet i december 2014.

Der er i bemærkningerne fra høring af NaturErhvervstyrelsen og Fiskeridirektoratet til reetableringen af vandmøllen angivet, at de ikke kan anbefale at give tilladelse til projektet, uden at der etableres en løsning, der tilgodeser fisks og andre vandlevende dyrearters passage op- og nedstrøms mølleopstemningen. Dette blev begrundet med, at den nuværende fisketrappe anses for en utidssvarende konstruktion, der bør ombygges til et stryg, og at DTU Aquas befiskning i efteråret 2007 har vist en betydelig tilbagegang af ørredyngel siden 1999 i vandløbet opstrøms opstemningen ved Daugbjerg Mølle.

Der er lokalt et stort ønske om, at få projektet med faunapassage forbi Daugbjerg Vandmølle gennemført. Orbicon er ved at være færdige med detailprojekteringen og er i denne forbindelse i gang med at lave de endelige lodsejeraftaler.

Forvaltningens vurdering

Det vil være muligt at gennemføre projektet i 2016 for kommunale midler i stedet for at afvente en mulig senere statslig finansiering af projektet via Vandområdeplan 2015-21.

Herved opnås hurtigere natur- og miljøforbedringer bl.a. i form af bedre gyde- og opvækstmuligheder for ørred, og samtidig fastholdes en vis samtidighed mellem vandindvindingstilladelsen og faunapassagen.

Anvendelsen af kommunale midler til projektet er i overensstemmelse med Klima- og Miljøudvalgets beslutning på mødet den 29. januar 2015 ([sag nr. 4](#)) vedr. "Kriterier for anvendelse af kommunale midler til vandløbsrestaurering".

Økonomi

De samlede udgifter til anlægget af faunapassagen forventes at andrage 500.000 kr. Hertil kommer skelberigtigelser og en minijordfordeling til ca. 100.000 kr.

Udgifterne kan afholdes fra driftskontoen "Mølleopstemninger", hvor der i 2016 er et rådighedsbeløb på 1.038.000 kr.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at udgifterne til anlæg af Faunapassagen ved Daugbjerg Vandmølle afholdes fra driftskontoen "Mølleopstemninger".

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget besluttede at afvente Statens vandplaner.

Bilag

Oversigtskort Daugbjerg Vandmølle

Punkt 16: Udløb af påbud i separatkloakeringssager

16/19325

Sagsfremstilling

Baggrund

I Viborg Kommunes Spildevandsplan 2014-2018 og en række tillæg planlægges fælleskloakerede områder i Kommunen omlagt fra fælles- til separatkloak.

Når spildevandsforsyningen har ført to skelbrønde frem til grundgrænsen, er grundejer forpligtiget til at omlægge kloakken på egen grund. Grundejer er sikret minimum 24 måneder fra plangrundlaget er vedtaget, til at omlægge og indsende færdigmelding til Kommunen (jf. Endelig godkendelse af Spildevandsplan 2014-2018 for Viborg Kommune, den 14. august 2014, [Klima- og Miljøudvalgssag nr. 7](#)).

Efter udløb af den sikrede frist på minimum 24 måneder kan sagsgangen opsummeres som følgende:

1. Der udsendes varsel om påbud om separatkloakering med bemærkningsfrist på 3 måneder.
2. Efter udløb af bemærkningsfrist udsendes påbud med frist for endelig omlægning på 3 måneder.
3. Næste trin i håndhævelsesproceduren er politianmeldelse.

Uanset på hvilket trin i ovenstående sagsgang, en sag befinder sig, afsluttes denne, når Viborg Kommune har modtaget dokumentation på, at separatkloakeringen er gennemført. Som dokumentation godkender forvaltningen færdigmelding fra autoriseret kloakmester for omkobling af selve kloakken eller efter en konkret vurdering af en skriftlig erklæring fra grundejer. I vurdering af sagen lægges vægten på, at regnvand til renseanlæg er frakoblet, hvilket ikke nødvendigvis betyder, at regnvandet er koblet på det nye regnvandssystem. Den fulde sagsgang er beskrevet i bilag 1.

Fristen for omlægning er nu udløbet i de første påbudssager. Det drejer sig pt. om 25 udløbne påbud ud af 32 sager. Fremover forventes antallet af separatkloakeringssager at stige som følge af vedtagne tillæg til Spildevandsplanen. Som følge heraf forventes det, at der løbende fremover vil være sager, som overskrider påbudsfristen. Det skal derfor afklares, hvordan sagerne håndteres fra udløb af påbudsfrist til sagen overdrages til politiet.

Forvaltningens bemærkninger

Nedenfor gennemgås 3 scenarier for administrationspraksis efter udløb af påbudsfristen:

Scenarie 1 - Ved udløb af påbudsfrist anmelder forvaltningen sagen til politiet.

Scenarie 2 - Efter udløb af påbudsfrist kontaktes grundejer telefonisk og gøres opmærksom på, at fristen for omlægning af intern kloak er udløbet. Ud fra en konkret vurdering af grundejers svar afventer forvaltningen herefter en kortere tidsperiode (minimum 1 måned), før en sag politianmeldes. Foretages der 3 opringninger uden at få kontakt til grundejer politianmelder forvaltningen sagen.

Scenarie 3 – Sagsforløb som i scenarie 2 med den forskel, at forvaltningen, efter den telefoniske kontakt, om nødvendigt bruger tid på at opsøge grundejer personligt på adressen for at samle så mange færdigmeldinger ind som muligt. Kun grundejere, som nægter at aflevere færdigmeldingserklæring, eller som fortæller, at de intet har gjort i forhold til separatkloakering, kan anmeldes til politiet. Grundejere, som forgæves er forsøgt kontaktet telefonisk og ved besøg på adressen, anmelder forvaltningen til politiet minimum 1 måned, efter påbuddet er udløbet.

Forvaltningens vurdering

Scenarier

Scenarie 1 er den administrativt mindst ressourcekrævende sagsgang. Konsekvensen vil dog i nogle tilfælde være, at ejendomme, som allerede er omlagte, men ikke færdigmeldte, vil blive politianmeldt. Da digital post stadig er relativt nyt, kan vi risikere, at grundejere bliver politianmeldt, fordi de ikke har tjekket deres digitale postkasse.

I Scenarie 2 sikres den personlige kontakt med borgerne, inden der eventuelt bliver tale om en politianmeldelse. Samtidigt sættes en grænse for ressourceforbruget pr. sag, således at andre opgaver også kan prioriteres.

Scenarie 3 er det mest ressourcekrævende og vil have som konsekvens, at andre opgaver må nedprioriteres, men vil givetvis også medføre, at mange sager vil kunne afsluttes ved en skriftlig erklæring fra grundejer.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at Klima- og Miljøudvalget diskuterer fremtidig administrativ praksis ved manglende efterlevelse af påbud om separatkloakering.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget drøftede fremtidig administrativ praksis ved manglende efterlevelse af påbud om separatkloakering og besluttede, at sager håndteres som beskrevet i scenarie 2.

Allan Clifford Christensen, Claus Clausen og Johannes F. Vesterby kunne ikke medvirke til beslutningen, idet de foretrækker scenarie 3, da det medfører færre politianmeldelser mod borgerne.

Bilag

Arbejdsgange i separatkloakeringssager

Punkt 17: Udlejningssejlads i Gudenåsystemet fra 2017

16/15055

Sagsfremstilling

Baggrund

For at bedrive udlejningssejlads i Gudenåsystemet skal udlejere have en kommunal tilladelse samt koncessioner (én koncession giver ret til at udleje ét fartøj). Som fastlagt i §12 i bekendtgørelse nr. 148 af 24. februar 2016 (Sejladsbekendtgørelsen) skal kommunalbestyrelserne i Randers, Viborg, Favrskov, Silkeborg, Skanderborg, Horsens og Hedensted kommuner administrere en tilladelsesordning for udlejningsvirksomhed, der overholder EU's Servicedirektiv.

Ordningen administreres af det tværkommunale samarbejde Gudenåkomitéen. Gudenåkomitéen anbefalede i 2012, at koncessionerne til langturssejlads for perioden 2013-2016 skulle tildeles efter et udbud. Denne koncessionsperiode udløber med udgangen af 2016 og skal følgelig erstattes af noget andet.

Servicedirektivet stiller ikke krav om et udbud. Der stilles udelukkende krav om, at tilladelsesordningen skal bygge på ikke-diskriminerende, proportionale, klare, entydige og objektive kriterier, som er offentliggjort på forhånd, og som skal være anskuelige for den, der ønsker at ansøge om tilladelsen.

Godkendelsesmodel for langtursudlejningssejladsen i Gudenåsystemet

Gudenåkomitéens sekretariat har sammensat en simpel godkendelsesmodel. Kan en udlejer godkendes efter et sæt fælleskommunale regler, der overholder servicedirektivet, tildeles det ønskede antal koncessioner. En koncession giver ret til at udleje et fartøj.

Det er muligt at blive godkendt til hhv. timesejlads (lokal sejlads) og langturssejlads (ikke-lokal sejlads der ofte krydser en kommunegrænse). Præcise definitioner på de 2 sejladstyper ses i de vedlagte regler for udlejningssejlads på Gudenåsystemet. Ansøges der om koncessioner til lokal timesejlads, er kravene mindre til ansøger, end hvis der er tale om langturssejlads. Materialet til brug for godkendelsen er bilagt dette dagsordenspunkt til godkendelse. Bilagene omfatter:

1. **Tro- og loveerklæring** (udfyldes kun af ansøgere til langturssejlads)
2. **Mindstekrav** - hvis ansøger søger om timesejlads (lokal sejlads), udfyldes et lempeligere sæt mindstekrav.
3. **Regler for udlejningsvirksomhed af fartøjer på Gudenåsystemet**. Alle ansøgere skriver i mindstekravene under på at være underlagt disse regler.
4. **Kontrakt** indeholdende sanktioner ved hamstring og misbrug af sejladstilladelser (kun af ansøgere til langturssejlads)

Rammerne for udlejningssejladsens omfang

Når en ansøger godkendes som langtursudlejer, kan vedkommende udleje fartøjer i hele Gudenåsystemet. Ansøgninger modtages løbende, og der er ikke loft over antallet af koncessioner, ligesom det er muligt at ændre i antallet af koncessioner i kontraktperioden.

I indeværende koncessionsperiode har antallet af langturskoncessioner været underlagt et øvre loft for, som en afvejning af brugerinteresser og naturhensyn, at styre sejladstrykket. Der har imidlertid hele tiden været ledige koncessioner til strækningen Mossø-Randers, hvilket overflødiggjør et loft her. Omvendt har der på strækningen Tørring-Klostermølle vist sig behov for et loft på denne strækning af hensyn til naturen og andre brugergrupper (f.eks. sportsfiskere).

I godkendelsesmodellen anvendes et elektronisk, administrativt sejladshåndteringssystem kaldet "GudenåSkyen" til at styre sejladstrykket på strækningen Tørring-Klostermølle.

I GudenåSkyen stilles 9615 årlige sejldage til rådighed for alle godkendte langturskoncessionshavere. Dette antal sejldage svarer til den sejlads, der maksimalt har været mulighed for hidtil på strækningen. Indeværende koncessionsordning giver mulighed for også at anvende en langturskoncession til timesejlads, og denne praksis opretholdes i udlejningssejladsen fra 2017.

Da sejladsbekendtgørelsen ikke nævner, at kommunernes tilladelsesordning til udlejningssejlads er begrænset til bestemte fartøjstyper, lægges der i godkendelsesmodellen ikke op til begrænsninger på hvilke fartøjstyper, der kan opnå langturskoncessioner til (p.t. udelukkende kanoer og kajaker), i den nye koncessionsperiode. Dog skal gældende regler og forbud i Gudenåsystemet om sejlads fortsat overholdes.

Godkendelsesmodel for timesejlads i Gudenåsystemet

Modellen er stort set identisk med godkendelsesmodellen for langturssejlad. En udlejer, der udelukkende er godkendt til timesejlad, kan ikke udleje til langturssejlad. Der kan løbende søges om at blive godkendt til timesejlad hos kommunen.

Timesejlad er lokal sejlad (f.eks. en campingpladsejer, der vil kunne udleje få fartøjer til gæsterne), og mindstekravene til udlejers godkendelse er derfor lempeligere. Der indgås ikke kontrakt med timeudlejere, da det er vurderingen, at der juridisk set ikke er behov for det.

Godkendelsens varighed

Aftalen indgås mellem den godkendte udlejer og den Gudenåkommune, som ansøger enten er bosat i eller angiver at have sit hovedsætningssted i. Godkendelsen løber i op til 4 år (dvs. enslydende udløbsdato for alle godkendelser) med option for administrativ 2x2 årig forlængelse.

Kommunerne kan opsigte aftalen med 1 års varsel pr. en given 31. december. Dette giver kommunerne mulighed for at evaluere ordningen efter en kortere årrække og tilpasse ordningen efter opstået behov, f.eks. hvis udlejningssejladsen stiger i uforudset omfang. Aftalen kan ligeledes annulleres fra kommunalt hold, hvis udlejer ikke betaler skyldigt beløb, eller hvis langtursudlejerne udøver kontraktlig misligholdelse eller beviseligt misbruger sejladstilladelser.

Udlejer kan opsigte aftalen uden grund med et varsel på 30 dage, hvorefter en eventuel adgang til udleje til langturssejlad lukkes.

Interessentinddragelse

Godkendelsesmodellen vedrørende langturssejlad blev i første omgang foreslået af en nuværende udlejer, og dens endelige udformning er blevet til i konstruktiv dialog med eksisterende langtursudlejere på Gudenåen.

Økonomi

En koncession koster for nuværende 300 kr. årligt uanset koncessionstype, hvilket Gudenåkomitéen anbefaler fortsat skal være den gældende takst

Indbetalt gebyr for koncession tilbagebetales ikke.

Gudenåkomitéens beslutning

Gudenåkomitéen anbefaler, at kommunalbestyrelserne nævnt i sejladsbekendtgørelsen beslutter, at koncessionerne til udlejningssejlads med virkning fra 2017 tildeles efter ovenstående godkendelsesmodel. Modellen og indkaldelse af interesserede udlejere annonceres på Gudenåkomitéens hjemmeside.

Forvaltningens bemærkninger

Den foreslåede model for administration af udlejningssejladsen på Gudenåen genbruger de bedste elementer fra tildelingsmodellen i den indeværende koncessionsperiode. Samtidig er modellen forholdsvis enkel at administrere både for Gudenåkomitéens sekretariat, kommunerne og kanoudlejerne, og der er bred opbakning til modellen hos kanoudlejerne.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima- og Miljøudvalget via Erhvervs- og Økonomiudvalget indstiller til Byrådet,

at koncessioner til udlejningssejlad i Gudenåsystemet med virkning fra 2017 tildeles via den beskrevne godkendelsesmodel med tilhørende bilag

at annonceringen af godkendelsesmodellen sker via Gudenåkomitéens hjemmeside

at prisen for en koncession fastholdes på 300 kr. pr. koncession

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at koncessioner til udlejningssejlad i Gudenåsystemet med virkning fra 2017 tildeles via den beskrevne godkendelsesmodel med tilhørende bilag

at annonceringen af godkendelsesmodellen sker via Gudenåkomitéens hjemmeside

at prisen for en koncession fastholdes på 300 kr. pr. koncession

Bilag

Tro- og loveerklæring

Regler for udlejningsvirksomhed af fartøjer

Mindstekrav langturssejls

Mindstekrav timesejls

Koncessionskontrakt på langturssejls i Gudenåsystemet

Punkt 18: Skitseprojekt for Søkorridor ved Viborg søerne

15/33288

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet besluttede i forbindelse med budgetforlig 2016 at afsætte 500.000 kr. til søkorridorprojektet under teksten: ”Visionen er at skabe en vandkorridor fra Nørresø til Hald Sø. Der afsættes 500.000 kr. finansieret af udviklingspuljen til udarbejdelse af en plan, der skal skitsere realiseringen herunder etapeopdelingen.”

Klima- og Miljøudvalget behandlede sidst sagen på mødet den 26. november 2015 ([sag nr. 1](#)), hvor Viborg Innovationsfond fremlagde sin vision, og hvor Forvaltningen desuden kom med input til mulighederne.

Proces

Klima- og Miljøudvalget besluttede, at ”Forvaltningen udarbejder en projektbeskrivelse til behandling på et kommende møde med henblik på, at et oplæg om vandkorridorprojektet kan medtages på plankonferencen (ultimo marts 2016, red.)”.

Desuden blev det på udvalgsmødet vedtaget, at der i projektbeskrivelsen også skulle undersøges en 3. etape fra Viborgsøerne mod nord til Rødding Sø.

Som en uddybning af de ideer, visioner og aktivitetsmuligheder, der blev fremlagt og drøftet på udvalgsmødet, har Forvaltningen som supplement til det anlægstekniske skitseprojekt (bilag 1) fået udarbejdet et visionsoplæg for søkorridoren (bilag 2).

Forvaltningen har med ekstern rådgivningsbistand fra Orbicon fået udarbejdet et skitseprojekt for søkorridorprojektet fra Rødding Sø i nord til Hald Sø i syd opdelt i 3 etaper. Skitseprojektet består af hhv. en sejlbar vandvej samt cykel-/gangsti på land med følgende etapeopdeling:

- Etape 1: fra Nørresø til Vedsø
- Etape 2 fra Vedsø til Hald Sø og
- Etape 3 fra Nørresø til Rødding Sø.

Forvaltningen modtog det udarbejdede skitseprojekt fra Orbicon i starten af marts 2016, hvorfor det tidsmæssigt ikke har været muligt at få skitseprojektet behandlet på et udvalgsmøde forud for plankonferencen.

Konklusioner/anbefalinger i skitseprojektet

Orbicons beregning af anlægspris samt overordnede vurdering af projektet opdelt på de tre etaper gengives her. Orbicon forholder sig udelukkende til de anlægstekniske og natur- og miljømæssige udfordringer i skitseprojektet.

En opgørelse af den vurderede anlægspris for søkorridoren og cykel- og gangstier fremgår af nedenstående tabel.

	Søkorridor – vandvej, mio.kr.	Cykel- og gangsti, mio.kr.
Etape 1	265	6,2
Etape 2	25	1,4
Etape 3	70	3,9
SUM	360 mio.kr.	11,5 mio.kr.

Ved opgørelsen af anlægsprisen er følgende forhold **ikke** indregnet:

- Omkostninger til detailprojektering, udbud og tilsyn af de tre etaper
- Omkostninger til ejendomsmæssige erstatninger, der vil følge af projektet
- Omkostninger til arkæologiske undersøgelser

Vurdering af omkostninger til drift og vedligeholdelse af søkorridor og stier og øvrige tekniske anlæg findes i det tekniske baggrundsnotat (bilag 4).

De samlede udfordringer ved realisering af de enkelte etaper er vurderet ud fra en farveskala:

Grøn: Begrænset tekniske og/eller natur- og miljømæssige udfordringer.

Gul: Moderate tekniske og/eller natur- og miljømæssige udfordringer.

Rød: Betydelige tekniske og/eller natur- og miljømæssige udfordringer.

	Etape 1	Etape 2	Etape 3	Cykel- og gangstier
Anlægsteknik	Vejunderføring Gl. Århusvej, jern-banen, Århusvej			
Vandløb	Mellem Vintmøllesø og Vedsø, vandplan	Non Mølleå, vandplan	Nørremølle Å, vandplan	
Søer	Vandremusling, oprensning	Vandremusling	Oprensning	
Natur	§ 3 moser	§ 3 moser	§ 3 natur, odder	§ 3 natur, forstyr- relse af dyrelivet
Natura 2000	Ingen udpegninger	Hald Sø, naturtyper, bilag IV arter	Ingen udpegninger	
Landskab m.m.		Hald Sø fredningen, sejladsbestemmelser		

Udfordringer og problemstillinger

Forvaltningen har gennemgået skitseprojektet særligt i forhold til de vurderede natur- og miljømæssige udfordringer. De i skitseprojektet opstillede udfordringer stemmer godt overens med forvaltningens egen vurdering, jf. notat om søkorridoren fra juni 2015 forud for budgetkonferencen (bilag 3).

Forvaltningen vurderer, at det ikke vil være muligt at få de nødvendige tilladelser og dispensationer til at gennemføre projektet i sit fulde omfang – særligt i forhold til Natura2000-området ved Hald Sø (Habitatdirektivet) samt vandplanernes miljømål.

Desuden er det en åbenlys udfordring, at anlægsomkostningerne for søkorridorens vandvej for det fulde projekt løber op i 360 mio.kr og for etape 1 alene i 265 mio. kr.

Det er primært krydsning af Århusvej, Gl. Århusvej og jernbanen, der er årsag til den høje pris, idet anlægsomkostninger til denne krydsning alene er opgjort til 200 mio. kr. Såfremt projektet begrænses til alene at omfatte adgang til Søndermose, er omkostningen ca. 17,9 mio.kr.

Ud over de anlægsmæssige omkostninger er de løbende driftsomkostninger opgjort til 3,1 mio.kr. pr. år i gennemsnit over 50 år. De første år vil driftsudgifterne være væsentlig mindre, mens der vil være større udgifter til renovering/vedligehold senere. Driftsomkostninger er samlet opgjort til 155 mio.kr. summeret over de 50 år.

Det er desuden vigtigt at pointere, at skitseprojektet ikke indregner én af de helt store udfordringer ved gennemførelse af søkorridorprojektet (både vandvej og/eller sti på land) – nemlig de ejendomsmæssige udfordringer, både hvad angår indgåelse af aftaler med lodsejerne samt opgørelse af erstatningsbeløb.

Opgørelse af anlægsekonomien indeholder således ikke omkostninger til ejendomsmæssige erstatninger eller eventuelle ekspropriationer. I forhold til eventuel ekspropriation har Forvaltningen umiddelbart vurderet, at i det omfang en ekspropriation vil være meget indgribende i forhold til private grundejere – f.eks. fordi herlighedsværdier går tabt, hvilket måske er sandsynligt i projektområdet vil ekspropriation muligvis ikke være lovgivningsmæssig mulig.

Viborg Museum har yderligere gjort opmærksom på, at der ved eventuelle anlæg skal tages højde for mulige arkæologiske fund og undersøgelser, hvilket der også bør reserveres ressourcer til. Dette er ikke indregnet i skitseprojektets opgørelse af økonomi.

Alternative muligheder

Som nævnt ovenfor diskutererede udvalget på sit møde i november bl.a. andre ideer i søbåndet, herunder en udvidelse af søbåndet til alle 8 søer fra Rødding Sø til Hald Sø. For at folde sådanne ideer ud er der udarbejdet et visionsoplæg (bilag 2) med en strategi (side 6-7) og nogle opstillede scenarier (side 8-9) samt en alternativ løsning i skitseprojektet (sidste side). Oplægget viser alternative muligheder for at gennemføre den overordnede vision i De 8 søer. F.eks. kan der med stier på land og ved udbygning af vandvej med amfibiekøretøj og/eller for søens små trafikanter kajakker og kanoer opnås en løsning, der kun kræver mindre anlæg. Margrethe-båden vil fortsat kunne fungere som hop on/hop off turbåd, som forbinder nye og eksisterende oplevelser på de indre.

Det skal understreges, at visionsoplægget (bilag 2), som navnet siger, er et visionsoplæg og ikke et detailprojekt, der indeholder økonomi. Samtidig rummer oplægget elementer med udfordringer i forhold til grundejere og natur. Forslagene omkring stier vil således rumme samme problemstillinger omkring ekspropriationer (og dertil knyttet økonomi) som angivet ovenfor, og forslaget om kano- og kajakaktiviteter vil udfordre naturen (ikke mindst fuglelivet) i og omkring de små vandløb og søer.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at Udvalget drøfter projektet

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget drøftede projektet. Udvalget kan ikke anbefale skitseprojekt til søkorridor, idet projektet anses for at være urealiserbart, jf. Naturbeskyttelsesloven og habitatbestemmelser og med et for højt omkostningsniveau.

Udvalget finder dog, at delelementer i projektet kan bearbejdes i anden sammenhæng, herunder naturstier, knudepunkter samt ensartet skiltning.

Sagen oversendes til budgetseminaret.

Bilag

Skitseprojekt Søkorridor

Visionsoplæg 8 søer Viborg

Notat om vandkorridor mellem søerne

Teknisk baggrundsnotat til skitseprojekt for Søkorridor

Punkt 19: Status for håndtering af potentielle overtrædelser af naturbeskyttelseslovens § 3 anmeldt af Naturstyrelsen

12/136462

Sagsfremstilling

Naturstyrelsen har lavet en gennemgang af naturen i hele Danmark. Klima- og Miljøudvalget er tidligere blevet orienteret om dette arbejde på møderne den 23. juni 2011, den 11. april 2013 og den 4. september 2014 ([sag nr. 9](#)). Gennemgangen har vist en del mulige overtrædelser af naturbeskyttelseslovens § 3.

Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens § 3 forbyder ændringer i naturtilstanden af naturområder i det åbne land. Kun i særlige tilfælde kan Kommunen dispensere fra forbuddet, og Kommunen er som tilsynsmyndighed forpligtet til at forfølge overtrædelser af § 3.

Der er to former for håndhævelse: administrativ håndhævelse mhp. genskabelse af de tidligere forhold i naturen og strafferetslig håndhævelse ved politianmeldelse for ulovligheden.

I forhold til muligheden for strafferetslig håndhævelse er der en forældelsesfrist på 5 år fra ulovligheden er sket, men overtrædelser af naturbeskyttelseslovens § 3 forældes ikke i forhold til administrativ håndhævelse – altså muligheden for at kræve arealet genetableret som natur.

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen følger løbende op på henvendelser fra borgere eller egne observationer af mulige ulovligheder. Normalt behandles maksimalt 50-60 af denne type sager om året.

Naturstyrelsens materiale

Efter gennemgang af hele Viborg Kommune på luftfotos og feltbesigtigelse af udvalgte arealer i 2013, afrapporterede Naturstyrelsen i oktober 2015 sine resultater for Viborg Kommune.

I den forbindelse blev der gjort opmærksom på ca. 650 områder, hvor der kan være sket en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3.

Status

Forvaltningen har endnu ikke fuldt overblik over omfanget af ulovlighedssager, hvor der skal håndhæves som resultat af Naturstyrelsens arbejde, men har gennemført en indledende screening af foreløbigt 104 områder.

Af disse områder har de 27 kunnet afvises som en ulovlighed. Der kan f.eks. være tale om en fejltolkning af arealet fra Naturstyrelsens side eller en byggetilladelse, som ikke er registreret korrekt. Denne type sager har Forvaltningen afsluttet uden at tage kontakt til Lodsejeren.

57 af de 104 screenede sager omfatter forhold af varierende alvorlighed, der vurderes at ville føre til en håndhævelsessag. En håndhævelse vil altid medføre kontakt til lodsejer og mindst én besigtigelse.

For de resterende 20 sager er det ikke umiddelbart muligt at drage en konklusion efter screeningen. En afklaring forudsætter detaljeret gennemgang af luftfotos og gamle data, evt. kontakt til Lodsejer samt besigtigelse, inden det kan afgøres, om der skal startes en håndhævelse.

Forvaltningens vurdering

Opfølgningen på de potentielle ulovlighedssager fra Naturstyrelsen er en betydelig arbejdsopgave, som langt overstiger det sædvanlige niveau på dette område. Det er ikke muligt at afslutte de 650 sager med den nuværende medarbejderressource inden for en overskuelig tidshorisont. Det vil være nødvendigt i en periode at tilføre området ressourcer enten ved omprioritering eller ved køb af ekstern konsulentbistand.

For at sikre at sagerne screenes ensartet, har Forvaltningen vurderet, at den indledende screening skal gennemføres af Kommunens egne medarbejdere, og den er derfor sat i gang.

Først når screeningen har afgjort, hvilke sager der skal arbejdes videre med, kan det overvejes at inddrage ekstern konsulentbistand til en del af det videre arbejde.

Eksterne konsulenter kan dog ikke gennemføre hele arbejdet med håndhævelse på Kommunens vegne, da de ikke må træffe selvstændige afgørelser, men udelukkende udføre sagsforberedende arbejde i samarbejde med Forvaltningens egne medarbejdere.

Ulempen ved at købe ekstern konsulentbistand vil derfor være, at Forvaltningens egne medarbejdere skal være i tæt dialog med konsulenterne om hver enkelt sag og stadig skal håndtere eventuelle senere henvendelser og evt. vidne i retten på Kommunens vegne.

Derudover vil Forvaltningens lokalkendskab og viden om aktuelle problemstillinger i mindre grad kunne inddrages i håndteringen af sagerne, og der bliver ikke i samme grad mulighed for synergieffekter via sammenhæng med anden sagsbehandling eller projekter fremadrettet.

Tilførsel af ressourcer til opgaven ved omprioritering vil resultere i serviceforringelse i form af sagspukler og forlængede sagsbehandlingstider på andre områder, hvorimod ekstern konsulenthjælp vil kunne minimere denne problemstilling.

Forvaltningen vil i de kommende 2 måneder prioritere den indledende screening højt med en medarbejder 1 dag ugentligt, og Klima- og Miljøudvalget vil blive orienteret om sagsmængde og forventet ressourceforbrug på opgaven, når forvaltningen har afsluttet den indledende screening helt.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Punkt 20: Forslag til udmøntning af 2% rammebesparelse på Klima- og Miljøudvalgets driftsbudget

16/6911

Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget blev på mødet den 25. februar 2016 orienteret om budgetproces, principper og spilleregler for budgetlægningen for 2017-2020, herunder om de budgetmæssige konsekvenser af Økonomi- og Erhvervsudvalgets krav om 2% omprioritering og effektivisering.

På Klima- og Miljøudvalgets politikområde 'Plan, natur og miljøområdet' er de budgetmæssige konsekvenser af rammereduktionen på 2% til effektivisering/omlægning en reduktion af driftsbudgettet på i alt 329.000 kr.

Ud over rammereduktionen er der de puljer (tilbageføring), som er lagt ind på de enkelte politikområder. Det vil sige den halve procent (eller 82.000 kr.), som udvalget har til rådighed til at finansiere budgetudfordringer og nye initiativer.

Forslag til effektivisering og omlægning

I nedenstående tabel har Forvaltningen opstillet forskellige forslag til udmøntning af rammereduktionen på 2%. I tabellen er der skelnet mellem forslag til egentlig effektiviseringer og forslag til omlægning af driften, hvor sidstnævnte af nogle vil kunne opleves som serviceforringelse.

Opgave	Effektivisering (1.000 kr.)	Omlægning (1.000 kr.)	Total (1.000 kr.)
1) Kontraktopgaver Park og Vej	64		64
2) Regningsopgaver Park og Vej samt eksterne	25		25
3) "Mere natur for pengene"	15	10	25
4) Brugerbetaling/gebyr for vandløbslovssagsbehandling		70	70
5) Privatisering af vandløb		1580	1580
6) Inddragelses af frivillige mm. i naturplejeaktiviteter	10		10
7) Kritisk gennemgang af arealer med driftsomkostninger			0
Forslag total			1774
2% omprioriterings-/effektiviseringskrav			329

Bemærkninger til de enkelte forslag

Ad 1: I forbindelse med konkurrenceudsættelsen af Park & Vej blev det i Økonomiudvalget den 12. juni 2013 besluttet, at driftsopgaverne fra 1/1 2014 løses af Park & Vej i overensstemmelse med udbudsmaterialet. Heri indgår en løbende effektivisering af opgaverne på 2% - det er denne 2% besparelse (64.000 kr.), som er medregnet her i rammereduktionen.

Ad 2: Indregning af 2% effektivisering af opgaver hos Park & Vej, som ligger uden for de konkurrence-udsatte opgaver.

Ad 3: Effektiviseringsdelen (15.000 kr.) opnås ved mere omkostningseffektive løsninger i naturpleje-aktiviteterne.

Omlægningsdelen (10.000 kr.) er udtryk for delelementer i de omkostningseffektive løsninger, hvor lodsejere (sandsynligvis) må acceptere løsninger, som de kan opleve som mindre attraktive end tidligere plejetiltag.

Ad 4: Der kan i vandløbsreguleringssager opkræves et gebyr på ikke over 2% af anlægsudgiften, dog mindst 3.000 kr. i 1983 priser, svarende til 6.546 i 2016-priser. Såfremt anlægsarbejderne gennemføres, henregnes gebyret til anlægsudgiften.

Ad 5: Forslaget indebærer, at vedligeholdelsen af små, offentlige vandløb mindre end 5 m's bredde overgår til lodsejerne. Det drejer sig om i alt 284 km vandløb. Størstedelen vedligeholdes i dag af den kommunale Miljøpatrulje og en mindre del af private entreprenører.

Forvaltningen vil ultimo 2016 fremlægge et oplæg til harmonisering af de kommunale vandløbsklassificeringer som enten private eller offentlige vandløb.

Ad 6: Inddragelse af frivillige borgergrupper i konkrete naturplejeaktiviteter i det omfang det er muligt.

Ad 7: Arealer, der kunne være aktuelle at sælge, vil ikke give nogen besparelser på driften, da disse arealer vil have meget begrænset publikums-/formidlingsinteresser og dermed kun driftsudgifter svarende til de løbende driftsindtægter.

Som det fremgår, er der forslag for et væsentlig større beløb (1.774.000 kr.) end den påkrævede rammereduktion (329.000 kr.), hvilket primært skyldes omlægningsforslaget med 'Privatisering af vandløb', som giver en særlig stor besparelse.

Forslag til udmøntning af tilbageføringspuljen

Et forslag til at udmønte tilbageførselspuljen på ½ % kunne være alene at spare 1½ % af budgettet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at udvalget drøfter, hvordan den 2% rammebesparelse på 329.000 kr. skal udmøntes,

at udvalget drøfter, hvordan tilbageføringspuljen på 82.000 kr. skal udmøntes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

at Forvaltningen arbejder videre med forslaget til effektivisering/omlægning på plan, natur og miljøområdet på 2%, hvori indgår effektivisering på 164.500 kr., som forvaltningen kommer med forslag til på kommende møde, samt omlægningerne på 10.000 kr. på Mere natur for pengene, 70.000 kr. på Brugerbetaling og 84.500 kr. på Harmonisering af vandløbsvedligeholdelsen.

Med henblik på at afklare, hvad tilbageføringspuljen anvendes på, undersøger forvaltningen til næste møde mulighed for at bidrage til optimering af privat energiforbrug.

Flemming Gundersen kunne ikke medvirke til beslutningen.

Punkt 21: Reparation af ny cykelsti over dæmning syd for Søndersø i Viborg

16/19146

Sagsfremstilling

Cykel- og gangstien mellem Viborg og Bruunshåb er lukket ind til videre for gennemkørsel på strækningen mellem Gl. Århusvej og Bruunshåb syd for Søndersø i Viborg. Det skyldes, at der er sket et jordskred på dæmningen, hvorover stien forløber. Dæmningen er beliggende mellem to søer syd for Søndersø. Der er ikke kommet mennesker til skade ved uheldet.

Strækningen blev straks afspærret, og der blev sat skilte op om afspærringen. Det er ikke muligt at passere strækningen, da jordskredet nu har fjernet hele asfalten på en del af strækningen.

Civilforsvaret blev rekvireret til at pumpe vand fra den sydlige sø og ind i den nordlige sø, der afvander til Søndersø, så der kunne ske en udligning af vandstanden mellem de to søer og dermed begrænse skaderne yderligere. Dette arbejdet er nu afsluttet. Arbejdet blev iværksat med henblik på at udligne niveauforskellen mellem de to søer, der var på omkring 1,5 meter. Årsagen til hændelsen er formodentlig, at den dykkede rørunderføring er brudt sammen.

Der er akut iværksat fornyet opbygning af dæmningen og udskiftning af rørunderføringen, så der ikke på ny bliver niveauforskel mellem de to søer.

Forvaltningen vurderer, at udgiften vil andrage mellem 300.000 kr. og 400.000 kr., og udgiften søges afholdt over driften.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at sagen tages til orientering.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Punkt 22: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2016

16/12839

Sagsfremstilling

Alle udvalg forelægges en opgørelse over det forventede regnskabsresultat for 2016 med udgangspunkt i forbruget pr. 31. marts.

I det efterfølgende er det forventede regnskabsresultat for Klima- og Miljøudvalget opgjort og sammenholdt i forhold til det oprindelige og det korrigerede budget. Det korrigerede budget er det oprindelige budget korrigeret for eventuelle omplaceringer og tillægsbevillinger.

Der gøres opmærksom på, at selv om regnskab 2015 og de foreslåede overførsler af budgetbeløb fra 2015 til 2016 først er behandlet af Byrådet den 13. april 2016, er overførslerne i talmaterialet medtaget som en del af det korrigerede budget pr. 31. marts.

I sagsfremstillingen er alene redegjort for de væsentligste forventede afvigelser i forhold til udvalgets korrigerede budget.

Overordnet resultat, Klima- og Miljøudvalget

Mio. kr. (minus = indtægter)	Budget		Forventet regnskab 31. marts	Forventet afvigelse	
	Oprindeligt	Korrigeret		I forhold til oprindeligt budget (kol 1)	I forhold korr.budget (kol. 2)
	1	2	3	4	5
Drift					
Serviceudgifter					
71 Plan, natur- og miljøområdet	16,7	18,1	17,3	0,6	-0,9
Serviceudgifter i alt	16,7	18,1	17,3	0,6	-0,9
Anlæg					
	4,6	15,3	7,2	2,6	-8,1
Forsyningsvirksomhed					
Drift (indtægter - udgifter)	-15,2	-15,3	-10,7	4,5	4,6
Anlæg (indtægter - udgifter)	7,7	40,0	40,0	32,3	0,0
Resultat forsyningsvirksomhed	-7,5	24,8	29,4	36,8	4,6

Drift og anlæg i alt	13,8	58,2	53,8	40,0	-4,4
-----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

De samlede afvigelser på udvalgets område viser, at der forventes et mindreforbrug på 0,9 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget på det skattefinansierede område. Dette skyldes et mindreforbrug på Natur og Vand på 0,5 mio. kr., som vedrører projekter, som udskydes pga. manglende godkendelser fra myndigheder. Desuden forventes et mindreforbrug på Miljø på 0,4 mio. kr., som vedrører en overførsel fra 2015 (overført 0,75 mio. kr.), og som tænkes anvendt til en forventet pukkel i landbrugssager (revurderinger) i 2017.

På Forsyningsområdet forventes et merforbrug på 4,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget (brugerfinansieret), hvilket hovedsageligt skyldes, at Affaldsplanen blev udskudt som følge af budgetforliget. Der var indregnet en besparelse på tømning af sække samt indkøb heraf, og denne effektivisering får først effekt i marts 2017 grundet udskydelsen.

ANLÆG

Der forventes et samlet mindreforbrug på anlægsopgaver på 8,1 mio. kr., og det er blandt andet på grund af projekter, som udskydes til 2017:

- Etablering af Pramdragerstien Kjælling til Engvej
- Udtagning af lavbundsarealer og naturgenopretning bl.a. i Nørreådal
- Naturgenopretning ved Karup Elværks dambrug

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

at budgetopfølgningen pr. 31. marts 2016 godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet (via en samlet sag for alle udvalg, som udarbejdes af Økonomi),

at budgetopfølgningen pr. 31. marts 2016 godkendes.

Bilag

Detaljeret forklaring til afvigelser

Punkt 23: Budgetstyreliste Klima-og Miljøudvalget

14/69207

Sagsfremstilling

Budgetstyrelisten blev senest forelagt Klima-og Miljøudvalget den 7. januar 2016 ([sag nr. 16](#)).

Hvert kvartal gives en status over igangværende og kommende aktiviteter, som er fastlagt i forbindelse med budgetlægningen og øvrige aktiviteter besluttet af Klima- og Miljøudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning. Punkt 12 samt 16, 17, 18 og 19 opdateres, inden listen forelægges igen.

Claus Clausen var fraværende.

Bilag

Budgetstyreliste Teknik & Miljø - Klima- og Miljøudvalget

Punkt 24: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget

15/70937

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet revideret mødeliste for Klima- og Miljøudvalget bl.a. med henblik på godkendelse af konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (Styrelsesloven §16 stk. 1, litra f).

Se mødelisten i bilag 1.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at Klima- og Miljøudvalget godkender mødelisten

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

Claus Clausen var fraværende.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2016

Punkt 25: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder - 2016

15/72975

Sagsfremstilling

- Status for Tange Sø (fast punkt)
- Der afholdes borgermøde den 12. maj 2016 kl. 17.00 på Stoholm Fritids- og Kulturcenter om Forslag til lokalplan nr. 454 for et område til teknisk anlæg ved Tastumvej i Stoholm samt forslag til tillæg nr. 53 til Kommuneplan 2013 – 2025
- Forvaltningen vil på mødet give en orientering vedr. møder om ønske om at udtage arealer af Viborg Naturpark.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-04-2016

Chef for Natur og Vand Jørgen Jørgensen orienterede om:

- Status for Tange Sø
- Møder om ønske om at udtage arealer af Viborg Naturpark
- Offentligt møde vedr. indsatsplaner den 2. juni 2016, udvalget får kalenderinvitation

Der afholdes borgermøde den 12. maj 2016 kl. 17.00 på Stoholm Fritids- og Kulturcenter om Forslag til lokalplan nr. 454 for et område til teknisk anlæg ved Tastumvej i Stoholm samt forslag til tillæg nr. 53 til Kommuneplan 2013 – 2025.

Udvalgsformand Mads Panny ønsker undersøgt muligheden for at forbedre Mølleåen til kanosejlads.

Allan Clifford Christensen spurgte til

- Shelterplads ved krigergraven
- Bord/bænkesæt Åvej

Anna Margrethe Engbæk Schmidt spurgte til hønsefræserordningen. Revas undersøger mulighederne.

Direktør Kåre Jørgensen orienterede om udarbejdelse af animationsfilm omkring rottebekæmpelse.